

Terra incognito – Het Grieks van het Nieuwe Testament (les 1)

Status : work-in-progress

Versie : 1.0

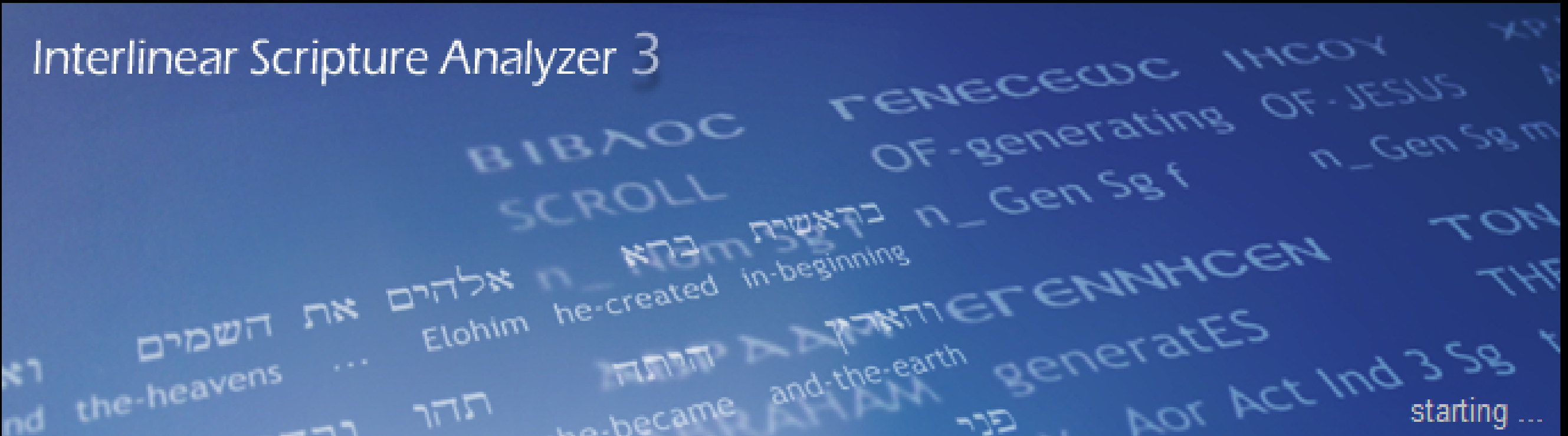
Datum : 23-09-2016

© 2016 Menno Haaijman

www.scripture4all.org

Terra incognito – het Grieks van het Nieuwe Testament

Interlinear Scripture Analyzer 3

Les 1

Les 1

De eerste verkenning

Overzicht van de cursus:

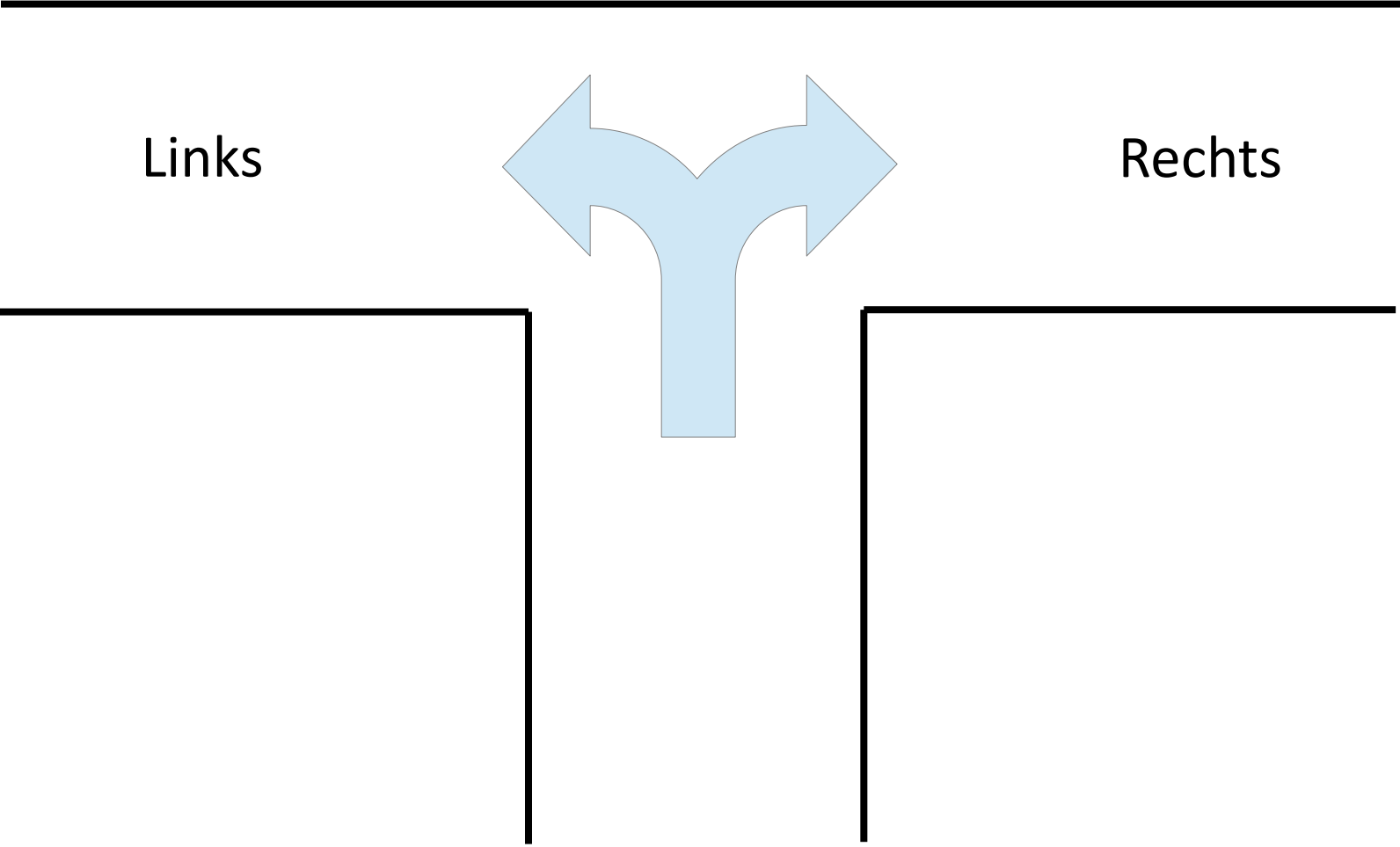
- 1) inleiding
- 2) functies in de zin
- 3) werkwoorden
- 4) woordsoorten
- 5) woordopbouw en woordbetekenis
- 6) bijzondere zinsconstructies
- 7) tekstkritiek

Drs. C. Fahner, e.a. Studiebijbel voor het NT, deel 1, Centrum voor Bijbelonderzoek, Veenendaal
2003

R. Bieringer, Inleiding tot het Grieks van het NT, uitg. Peeters, Leuven, 1998

drs. W.J.B. Hus, Grammatica Grieks, uitg. Het Spectrum, Utrecht, 1991

Dr. R. Bijlsma, Leerboek Nieuwtestamentisch Grieks, uitg. Kok, Kampen, 1990

Terra Incognita

Het Grieks ziet er zó uit...

ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΥΙΥ
ΚΑΙ ΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΑΦΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΕΙΣ ΕΥ
ΑΓΓΕΛΙΟΝ ΟΥΟ ΠΡΟ ΕΠ
ΓΕΙΑ ΑΤΟ ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟ
ΦΗΤΩΝ ΑΥΤΟΥ ΕΝ ΓΡΑ
ΦΑΙΣ ΑΓΙΑΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΥΙΟΥ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΥΓΕΝ
ΜΕΝΟΥ ΕΚ ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ
ΔΑΥΕΙΔ ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΤΥ
ΟΡΙΘΕΝΤΟΣ ΥΙΟΥ ΟΥ
ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΚΑΤΑ ΠΝΕΥ
ΜΑ ΑΓΙΩΣΥΝΗ ΣΕΞΑΝΑ
ΣΤΑΣΕΩΣ ΝΕΚΡΩΝ ΨΥΧΥ
ΤΟΥ ΚΥΗΜΩΝ ΑΙΟΥ ΕΛΛ

ΤΟΥ ΘΥ ΕΛΘΕΙΝ ΠΡΟΣ Υ
ΜΑΣ ΕΠΙ ΠΡΟΩΓΑΡΙΑΣ
ΥΜΑΣ ΙΝΑ ΤΙΜΕΤΑΛΩ
ΧΑΡΙΣΜΑ ΥΜΙΝ ΠΝΕΥΜΑ
ΤΙΚΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΗΡΙΧ
ΝΑΙ ΥΜΑΣ ΤΟΥΤΟ ΔΕ Ε
ΣΤΙΝ ΣΥΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΘ
ΝΑΙ ΕΝ ΥΜΙΝ ΔΙΑ ΤΙΣ
ΑΛΛΗΛΟΙΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΜΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΕΜΟΥ ΟΥ
ΛΩ ΔΕ ΥΜΑΣ ΑΓΝΟΕΙΝ Α
ΔΕΛΦΟΙ ΟΤΙ ΠΟΛΛΑΚΙΣ
ΠΡΟ ΕΘΕΜΗΝ ΕΛΘΕΙΝ ΙΝ
ΥΜΑΣ ΚΑΙ ΕΚΩΛΥΘΗΝ Α
ΧΡΙΤΟΥ ΔΕ ΥΡΟ ΙΝΑ ΤΙΝΑ

Dit is een gedeelte van een pagina uit de Codex Vaticanus.

ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΥΙΥ
ΚΑΙ ΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΑΦΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΕΙΣ ΕΥ
ΑΓΓΕΛΙΟΝ ΟΥΟ ΠΡΟ ΕΠ
ΓΕΙΑ ΑΤΟ ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟ
ΦΗΤΩΝ ΑΥΤΟΥ ΕΝ ΓΡΑ
ΦΑΙΣ ΑΓΙΑΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΥΙΟΥ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΥΓΕΝ
ΜΕΝΟΥ ΕΚ ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ
ΔΑΥΕΙΔ ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΤΥ
ΟΡΙΣΘΕΝΤΟΣ ΥΙΟΥ ΟΥ
ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΚΑΤΑ ΠΝΕΥ
ΜΑΤΙΩΣ ΣΥΝΗΣΕΞΑΝΑ
ΣΤΑΣΕΩΣ ΝΕΚΡΩΝ ΨΥΧΥ
ΤΟΥ ΚΥΗΜΩΝ ΛΙΟΥ ΕΛΑ

ΤΟΥ ΘΥ ΕΛΘΕΙΝ ΠΡΟΣ Υ
ΜΑΣ ΕΠΙ ΠΡΟΩΓΑΡΙΑΣ
ΥΜΑΣ ΙΝΑ ΤΙΜΕΤΑΛΩ
ΧΑΡΙΣΜΑ ΥΜΙΝ ΠΝΕΥΜΑ
ΤΙΚΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΗΡΙΧ
ΝΑΙ ΥΜΑΣ ΤΟΥΤΟ ΔΕ Ε
ΣΤΙΝ ΣΥΝΗΠΑΡΑΚΛΗΘ
ΝΑΙ ΕΝ ΥΜΙΝ ΔΙΑ ΤΙΣ
ΑΛΛΗΛΟΙΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΜΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΕΜΟΥ ΟΥ
ΛΩ ΔΕ ΥΜΑΣ ΑΓΝΟΕΙΝ Α
ΔΕΛΦΟΙ ΟΤΙ ΠΟΛΛΑΚΙΣ
ΠΡΟ ΕΘΕΜΗΝ ΕΛΘΕΙΝ ΙΝ
ΥΜΑΣ ΚΑΙ ΕΚΩΛΥΘΗΝ Α
ΧΡΙΤΟΥ ΔΕ ΥΡΟ ΙΝΑ ΤΙΝΑ

Dit is een gedeelte van een pagina uit de Codex Vaticanus.

Deze pagina van de Codex Vaticanus is een kopie van het originele document dat omstreeks A.D. 60 geschreven is.

Als je de eerste regels van die pagina uit de Codex Vaticanus overschrijft, dan krijg je het onderstaande:

**ΠΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ Ι
ΗΣΟΥ ΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α
ΦΩΡΙΣ ΜΕΝΟΣ ΕΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛ
ΙΟΝ ΘΕΟΥ Ο ΠΡΟΕΠΗΓΓΕΙΛΑ**

ΠΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ Ι
ΗΣΟΥ ΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α
ΦΩΡΙΣ ΜΕΝΟΣ ΕΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛ
ΙΟΝ ΘΕΟΥ Ο ΠΡΟΕΠΗΓΓΕΙΛΑ

Dat ziet er nogal ontoegankelijk uit.

ΠΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΗΣΟΥ ΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΦΩΡΙΣ ΜΕΝΟΣ ΕΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛ
ΙΟΝ ΘΕΟΥ Ο ΠΡΟΕΠΗΓΓΕΙΛΑ

Maar je kunt die Griekse lettertekens vervangen door de letters van het ons bekende alfabet.

ΠΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΗΣΟΥ ΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΦΩΡΙΣ ΜΕΝΟΣ ΕΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛ
ΙΟΝ ΘΕΟΥ Ο ΠΡΟΕΠΗΓΓΕΙΛΑ

Maar je kunt die Griekse lettertekens vervangen door de letters van het ons bekende alfabet.

Dit doe je met een internationale code.
Je maakt dan een transliteratie.

Het Griekse alfabet en de transliteratie in het ons bekende alfabet.

Α	a	Ν	n
Β	b	Ξ	x
Γ	g	Ο	o
Δ	d	Π	p
Ε	e	Ρ	r
Ζ	z	Σ	s
Η	ē	Τ	t
Θ	th	Υ	u
Ι	i	Φ	ph
Κ	k	Χ	ch
Λ	l	Ψ	ps
Μ	m	Ω	ō

Nu kun je deze transliteratie onder de Griekse tekst plaatsen:

ΠΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ Ι

p a u l o s d o u l o s c h r i s t o u i

ΗΣΟΥ ΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α

ē s o u k l ē t o s a p o s t o l o s a

ΦΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΕΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛ

p h ō r i s m e n o s e i s e u a g g e l

ΙΟΝ ΘΕΟΥ Ο ΠΡΟΕΠΗΓΓΕΙΛΑ

i o n t h e o u o p r o e p ē g g e i l a

Je kunt er woorden in herkennen, bijvoorbeeld:

ΠΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ Ι
p a u l o s d o u l o s c h r i s t o u i

ΗΣΟΥ ΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α
ē s o u k l ē t o s a p o s t o l o s a

ΦΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΕΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛ
p h ō r i s m e n o s e i s e u a g g e l

ΙΟΝ ΘΕΟΥ Ο ΠΡΟΕΠΗΓΓΕΙΛΑ
i o n t h e o u o p r o e p ē g g e i l a

Je kunt er woorden in herkennen, bijvoorbeeld:

ΠΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ Ι
p a u l o s d o u l o s c h r i s t o u i

ΗΣΟΥ ΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α
ē s o u k l ē t o s a p o s t o l o s a

Dit betekent dat je de Griekse tekst kunt ontleden in afzonderlijke woorden.
Erasmus heeft dit, in 1516, voor het eerst, in gedrukte vorm gedaan.

De tekst zoals we die nu hebben:

ΠΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

p a u l o s d o u l o s c h r i s t o u

ΙΗΣΟΥ ΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

i ē s o u k l ē t o s a p o s t o l o s

ΑΦΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΕΙΣ

a p h ō r i s m e n o s e i s

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΘΕΟΥ

e u a g g e l i o n t h e o u

De tekst zoals we die nu hebben:

ΠΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

p a u l o s d o u l o s c h r i s t o u

ΙΗΣΟΥ ΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

i ē s o u k l ē t o s a p o s t o l o s

ΑΦΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΕΙΣ

a p h ō r i s m e n o s e i s

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΘΕΟΥ

e u a g g e l i o n t h e o u

De transliteratie is een perfecte weergave van de Griekse tekst.

De tekst zoals we die nu hebben:

ΠΑΥΛΟΣ ΔΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

p a u l o s d o u l o s c h r i s t o u

ΙΗΣΟΥ ΚΛΗΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

i ē s o u k l ē t o s a p o s t o l o s

ΑΦΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΕΙΣ

a p h ō r i s m e n o s e i s

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΘΕΟΥ

e u a g g e l i o n t h e o u

De transliteratie is een perfecte weergave van de Griekse tekst.

Daarom verlaten we nu de oud-Griekse letters, en volgen we, in onze cursus, de transliteratie.

De uitspraak van het Grieks is niet met zekerheid bekend.

paulos doulos christou iēsou

klētos apostolos aphōrismenos

eis euaggelion theou

Het moet ongeveer zó hebben geklonken:

paulos	doulos	christou	iēsou
[pau-los]	[doe-los]	[chries-toe]	[jee-soe]

klētos	apostolos	aphōrismenos
[klee-tos]	[a-po-sto-los]	[a-foo-ries-mè-nos]

eis	euaggelion	theou
[eis]	[ui-an-gè-lie-on]	[thè-oe]

Het moet ongeveer zó hebben geklonken:

paulos	doulos	christou	iēsou
[pau-los]	[doe-los]	[chries-toe]	[jee-soe]

klētos	apostolos	aphōrismenos
[klee-tos]	[a-po-sto-los]	[a-foo-ries-mè-nos]

eis	euaggelion	theou
[eis]	[ui-an-gè-lie-on]	[thè-oe]

Je ziet dat de 'ou' van 'doulos' als 'oe' uitgesproken wordt.

Het moet ongeveer zó hebben geklonken:

paulos	doulos	christou	iēsou
[pau-los]	[doe-los]	[chries-toe]	[jee-soe]

klētos	apostolos	aphōrismenos
[klee-tos]	[a-po-sto-los]	[a-foo-ries-mè-nos]

eis	euaggelion	theou
[eis]	[ui-an-gè-lie-on]	[thè-oe]

Je ziet dat de 'ou' van 'doulos' als 'oe' uitgesproken wordt.

De 'ch' van 'christou' als 'l**achen**', de 'i' als 'ie' (en de 'i' voor een klinker als een 'j').

Het moet ongeveer zó hebben geklonken:

paulos	doulos	christou	iēsou
[pau-los]	[doe-los]	[chries-toe]	[jee-soe]

klētos	apostolos	aphōrismenos
[klee-tos]	[a-po-sto-los]	[a-foo-ries-mè-nos]

eis	euaggelion	theou
[eis]	[ui-an-gè-lie-on]	[thè-oe]

Je ziet dat de 'ou' van 'doulos' als 'oe' uitgesproken wordt.

De 'ch' van 'christou' als 'lachen', de 'i' als 'ie' (en voor een klinker als een 'j').

De 'ē' van 'klētos' wordt uitgesproken wordt als 'ee' en de 'ō' van 'aphōrismenos' als 'oo'.

Het moet ongeveer zó hebben geklonken:

paulos	doulos	christou	iēsou
[pau-los]	[doe-los]	[chries-toe]	[jee-soe]

klētos	apostolos	aphōrismenos
[klee-tos]	[a-po-sto-los]	[a-foo-ries-mè-nos]

eis	euaggelion	theou
[eis]	[ui-an-gè-lie-on]	[thè-oe]

Je ziet dat de 'ou' van 'doulos' als 'oe' uitgesproken wordt.

De 'ch' van 'christou' als 'lachen', de 'i' als 'ie' (en voor een klinker als een 'j').

De 'ē' van 'klētos' wordt uitgesproken wordt als 'ee' en de 'ō' van 'aphōrismenos' als 'oo'.

De 'ph' als 'f', en de 'gg' als 'ng' (de 'g' is de klank als de 'g' van 'garçon').

Het moet ongeveer zó hebben geklonken:

paulos	doulos	christou	iēsou
[pau-los]	[doe-los]	[chries-toe]	[jee-soe]

klētos	apostolos	aphōrismenos
[klee-tos]	[a-po-sto-los]	[a-foo-ries-mè-nos]

eis	euaggelion	theou
[eis]	[ui-an-gè-lie-on]	[thè-oe]

Je ziet dat de 'ou' van 'doulos' als 'oe' uitgesproken wordt.

De 'ch' van 'christou' als 'lachen', de 'i' als 'ie' (en voor een klinker als een 'j').

De 'ē' van 'klētos' wordt uitgesproken wordt als 'ee' en de 'ō' van 'aphōrismenos' als 'oo'.

De 'ph' als 'f', en de 'gg' als 'ng' (de 'g' is de klank als de 'g' van 'garçon').

De 'eu' is 'ui'.

paulos

doulos

christou

iēsou

klētos

apostolos

aphōrismenos

eis

euaggelion

theou

Als je naar de Griekse tekst kijkt, dan valt het je meteen op dat een aantal woorden dezelfde uitgang (-os, -ou) hebben.

paulos

zn

doulos

zn

christou

zn

iēsou

zn

klētos

bn

apostolos

zn

aphōrismenos

w

eis

vzt

euaggelion

zn

theou

zn

Om dit te begrijpen gaan we deze zin ontleden in woordsoorten.

paulos

zn

doulos

zn

christou

zn

iēsou

zn

klētos

bn

apostolos

zn

aphōrismenos

w

eis

vzt

euaggelion

zn

theou

zn

Om dit te begrijpen gaan we deze zin ontleden in woordsoorten.

In deze zin zien we: zelfstandige naamwoorden (zn), een bijvoeglijk naamwoord (bn), een werkwoord (w) en een voorzetsel (vzt).

paulos

zn

doulos

zn

christou

zn

iēsou

zn

klētos

bn

apostolos

zn

aphōrismenos

w

eis

vzt

euaggelion

zn

theou

zn

We concentreren ons **eerst** op de zelfstandige naamwoorden.

paulos

zn

doulos

zn

christou

zn

iēsou

zn

klētos

bn

apostolos

zn

aphōrismenos

w

eis

vzt

euaggelion

zn

theou

zn

We concentreren ons **eerst** op de zelfstandige naamwoorden.

En dan zien we drie 'zn' met de uitgang **-os** (paul**os**, dou**os**, apostol**os**), drie 'zn' met de uitgang **-ou** (christ**ou**, iēs**ou**, the**ou**), en één 'zn' met de uitgang **-on** (euaggeli**on**).

Waarom die verschillende uitgangen aan het zelfstandig naamwoord?

Waarom die verschillende uitgangen aan het zelfstandig naamwoord?

Met deze vormverandering kan het zelfstandig naamwoord zijn *functie* in de zin aangeven.

Waarom die verschillende uitgangen aan het zelfstandig naamwoord?

Met deze vormverandering kan het zelfstandig naamwoord zijn *functie* in de zin aangeven.

In het Nederlands kennen wij deze vormverandering van het zelfstandig naamwoord alleen bij het meervoud.

Een 'tafel' wordt 'tafel**s**', en een 'stoel' wordt stoel**en**.

Waarom die verschillende uitgangen aan het zelfstandig naamwoord?

Met deze vormverandering kan het zelfstandig naamwoord zijn *functie* in de zin aangeven.

In het Nederlands kennen wij deze vormverandering van het zelfstandig naamwoord alleen bij het meervoud.

Een 'tafel' wordt 'tafels', en een 'stoel' wordt stoelen.

In het Grieks verandert het zelfstandig naamwoord niet alleen door het meervoud, maar vooral door de naamval (de functie).

In het Middelnederlands (d.i. het Nederlands uit de Middeleeuwen) had men ook naamvallen:

		<i>mannelijk</i>	<i>vrouwelijk</i>	<i>onzijdig</i>
enkelvoud	1 ^e nv.	die worm	die daet	dat huus
	2 ^e nv.	des wormes	der daet	des huses
	3 ^e nv.	dien worme	der daet	dien huse
	4 ^e nv.	dien worm	die daet	dat huus
meervoud	1 ^e nv.	die worme	die dade	die huse
	2 ^e nv.	der worme	der dade	der huse
	3 ^e nv.	dien wormen	dien daden	dien husen
	4 ^e nv.	die worme	die dade	die huse

In het hedendaagse Nederlands zijn de naamvallen vrijwel verdwenen.
Er zijn nog enkele restanten van de naamvallen overgebleven:

In het hedendaagse Nederlands zijn de naamvallen vrijwel verdwenen.

Er zijn nog enkele restanten van de naamvallen overgebleven:

de vrouw '*des huizes*' (2nv), in naam '*der wet*' (2nv), '*ten huize*' (3nv) van, enz.

In het hedendaagse Nederlands zijn de naamvallen vrijwel verdwenen.
Er zijn nog enkele restanten van de naamvallen overgebleven:

de vrouw '*des huizes*' (2nv), in naam '*der wet*' (2nv), '*ten huize*' (3nv) van, enz.

Wij kennen de naamvallen dus niet meer.

Maar in het Grieks zijn de naamvallen (de functies) de sleutel voor het begrijpen van de tekst.

In de onderstaande zin zien we dan bij de zelfstandige naamwoorden de volgende naamvalsvormen:

paulos

zn 1nv

doulos

zn 1nv

christou

zn 2nv

iēsou

zn 2nv

klētos

bn

apostolos

zn 1nv

aphōrismenos

w

eis

vzt

euaggelion

zn 4nv

theou

zn 2nv

In de onderstaande zin zien we dan bij de zelfstandige naamwoorden de volgende naamvalsvormen:

paulos
zn 1nv

doulos
zn 1nv

christou
zn 2nv

iēsou
zn 2nv

klētos
bn

apostolos
zn 1nv

aphōrismenos
w

eis
vzt

euaggelion
zn 4nv

theou
zn 2nv

Je ziet in deze zin dat bij de zelfstandige naamwoorden (zn) de '-os' uitgangen 1nv zijn, de '-ou' uitgangen 2nv, en de '-on' uitgang 4nv is.

Naast de naamval wordt er bij het zelfstandig naamwoord ook onderscheid gemaakt of een woord enkelvoud (ev) of meervoud (mv) is.

Dit noemen wij '**het getal**'.

Naast de naamval wordt er bij het zelfstandig naamwoord ook onderscheid gemaakt of een woord enkelvoud (ev) of meervoud (mv) is.

Dit noemen wij '**het getal**'.

Bovendien wordt er bij het zelfstandig naamwoord onderscheid gemaakt of een woord mannelijk (m), vrouwelijk (v) of onzijdig (o) is.

Dit noemen wij: '**het geslacht**'.

Naast de naamval wordt er bij het zelfstandig naamwoord ook onderscheid gemaakt of een woord enkelvoud (ev) of meervoud (mv) is.

Dit noemen wij '**het getal**'.

Bovendien wordt er bij het zelfstandig naamwoord onderscheid gemaakt of een woord mannelijk (m), vrouwelijk (v) of onzijdig (o) is.

Dit noemen wij: '**het geslacht**'.

Bij het zelfstandig naamwoord is er dus de aanduiding van de naamval, het getal, en het geslacht.

Nu kunnen we in de onderstaande zin de woorden hun grammaticale aanduiding geven:

paulos

zn 1nv ev m

doulos

zn 1nv ev m

christou

zn 2nv ev m

iēsou

zn 2nv ev m

klētōs

bn 1nv ev m

apostolos

zn 1nv ev m

aphōrismenos

w*... 1nv ev m

eis

vzt

euaggelion

zn 4nv ev o

theou

zn 2nv ev m

Nu kunnen we in de onderstaande zin de woorden hun grammaticale aanduiding geven:

paulos

zn 1nv ev m

doulos

zn 1nv ev m

christou

zn 2nv ev m

iēsou

zn 2nv ev m

klētōs

bn 1nv ev m

apostolos

zn 1nv ev m

aphōrismenos

w*... 1nv ev m

eis

vzt

euaggelion

zn 4nv ev o

theou

zn 2nv ev m

Je ziet dan dat in deze zin de woorden met de '-os' uitgang [1nv enkelvoud mannelijk] zijn, de woorden met de '-ou' uitgang [2nv enkelvoud mannelijk], en het woord met de '-on' uitgang is [4nv enkelvoud onzijdig].

paulos doulos christou iēsou klētos apostolos aphōrismenos

eis euaggelion theou

Met de transliteratie kunnen we het Grieks dus gemakkelijk lezen.

paulos doulos christou iēsou klētos apostolos aphōrismenos

eis euaggelion theou

Met de transliteratie kunnen we het Grieks dus gemakkelijk lezen.

Maar om een Griekse zin te begrijpen hebben we twee extra hulpmiddelen nodig.

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos	aphōrismenos
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde	afgezonderd-zijnde~

eis euaggelion theou

tot-in goed-bericht van-God

Het eerste hulpmiddel is: een Nederlandse woord-voor-woord vertaling van een Griekse zin.

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos	aphōrismenos
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde	afgezonderd-zijnde~

eis euaggelion theou

tot-in goed-bericht van-God

Het eerste hulpmiddel is: een Nederlandse woord-voor-woord vertaling van een Griekse zin.

We hebben dan een (gecombineerde) Grieks-Nederlandse zin.

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos	aphōrismenos
zn ₂ 1nv ev m	zn ₂ 1nv ev m	zn ₂ 2nv ev m	zn 2nv ev m	bn 1nv ev m	zn ₂ 1nv ev m	wd HV tt mid 1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde	afgezonderd-zijnde~

eis	euaggelion	theou
vzt	zn ₂ 4nv ev o	zn ₂ 2nv ev m
tot-in	goed-bericht	van-God

Het tweede hulpmiddel is: elk Grieks woord is ontleed naar zijn grammaticale betekenis.

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos	aphōrismenos
zn ₂ 1nv ev m	zn ₂ 1nv ev m	zn ₂ 2nv ev m	zn 2nv ev m	bn 1nv ev m	zn ₂ 1nv ev m	wd HV tt mid 1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde	afgezonderd-zijnde~

eis	euaggelion	theou
vzt	zn ₂ 4nv ev o	zn ₂ 2nv ev m
tot-in	goed-bericht	van-God

We gebruiken voor het begrijpen van de Griekse tekst dus **twee** hulpmiddelen tegelijk:

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos	aphōrismenos
zn ₂ 1nv ev m	zn ₂ 1nv ev m	zn ₂ 2nv ev m	zn 2nv ev m	bn 1nv ev m	zn ₂ 1nv ev m	wd HV tt mid 1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde	afgezonderd-zijnde~

eis	euaggelion	theou
vzt	zn ₂ 4nv ev o	zn ₂ 2nv ev m
tot-in	goed-bericht	van-God

We gebruiken voor het begrijpen van de Griekse tekst dus **twee** hulpmiddelen tegelijk:

a. de Nederlandse vertaalregel

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos	aphōrismenos
zn ₂ 1nv ev m	zn ₂ 1nv ev m	zn ₂ 2nv ev m	zn 2nv ev m	bn 1nv ev m	zn ₂ 1nv ev m	wd HV tt mid 1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde	afgezonderd-zijnde~

eis	euaggelion	theou
vzt	zn ₂ 4nv ev o	zn ₂ 2nv ev m
tot-in	goed-bericht	van-God

We gebruiken voor het begrijpen van de Griekse tekst dus **twee** hulpmiddelen tegelijk:

- a. de Nederlandse vertaalregel
- b. de grammaticale ontleding van de Griekse woorden

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos	aphōrismenos
zn ₂ 1nv ev m	zn ₂ 1nv ev m	zn ₂ 2nv ev m	zn 2nv ev m	bn 1nv ev m	zn ₂ 1nv ev m	wd HV tt mid 1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde	afgezonderd-zijnde~

eis	euaggelion	theou
vzt	zn ₂ 4nv ev o	zn ₂ 2nv ev m
tot-in	goed-bericht	van-God

We gebruiken voor het begrijpen van de Griekse tekst dus **twee** hulpmiddelen tegelijk:

- de Nederlandse vertaalregel
- de grammaticale ontleding van de Griekse woorden

NB. Onze cursus bestaat uit het stap voor stap begrijpen van de grammaticale regel.

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos
zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	zn■2nv ev m	bn■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde

aphōrismenos	eis	euaggelion	theou
wd HV tt mid■1nv ev m	vzt	zn ₂ ■4nv ev o	zn ₂ ■2nv ev m
afgezonderd-zijnde [~]	tot-in	goed-bericht	van-God

Bij de ontleding van de Griekse woorden worden ook de *functies* van die woorden benoemd.

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos
zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	zn■2nv ev m	bn■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde

aphōrismenos	eis	euaggelion	theou
wd HV tt mid■1nv ev m	vzt	zn ₂ ■4nv ev o	zn ₂ ■2nv ev m
afgezonderd-zijnde~	tot-in	goed-bericht	van-God

Bij de ontleding van de Griekse woorden worden ook de *functies* van die woorden benoemd.

Wij hebben die functies met kleuren aangegeven.

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos
zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	zn■2nv ev m	bn■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde

aphōrismenos	eis	euaggelion	theou
wd HV tt mid■1nv ev m	vzt	zn ₂ ■4nv ev o	zn ₂ ■2nv ev m
afgezonderd-zijnde~	tot-in	goed-bericht	van-God

Bij de ontleding van de Griekse woorden worden ook de *functies* van die woorden benoemd.

Wij hebben die functies met kleuren aangegeven.

Deze functies (naamvallen) zijn de sleutel voor het begrijpen van de Griekse zin.

Er zijn vijf mogelijke functies in een zin.

1 nv : onderwerp

: wie of wat doet de handeling?

Er zijn vijf mogelijke functies in een zin.

1 nv : onderwerp : wie of wat doet de handeling?

2 nv : waarvandaan : van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

Er zijn vijf mogelijke functies in een zin.

1 nv : onderwerp : wie of wat doet de handeling?

2 nv : waarvandaan : van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

3 nv : plaats : waar is wie of wat?

Er zijn vijf mogelijke functies in een zin.

1 nv : onderwerp : wie of wat doet de handeling?

2 nv : waarvandaan : van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

3 nv : plaats : waar is wie of wat?

4 nv : richting : waar naartoe gaat wie of wat?

Er zijn vijf mogelijke functies in een zin.

1 nv : onderwerp : wie of wat doet de handeling?

2 nv : waarvandaan : van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

3 nv : plaats : waar is wie of wat?

4 nv : richting : waar naartoe gaat wie of wat?

5 nv : aanspreekvorm

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos
zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	bn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde

aphōrismenos	eis	euaggelion	theou
wd HV tt mid■1nv ev m	vzt	zn ₂ ■4nv ev o	zn ₂ ■2nv ev m
afgezonderd-zijnde [~]	tot-in	goed-bericht	van-God

Je ziet dus met de kleuraanduiding - in één oogopslag - alle functies in de zin.

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos
zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	zn■2nv ev m	bn■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde

aphōrismenos	eis	euaggelion	theou
wd HV tt mid■1nv ev m	vzt	zn ₂ ■4nv ev o	zn ₂ ■2nv ev m
afgezonderd-zijnde~	tot-in	goed-bericht	van-God

Je ziet dus met de kleuraanduiding - in één oogopslag - alle functies in de zin.

groen - functie 1 - (het onderwerp): Paulus, slaaf, geroepen, afgevaardigde, afgezonderd zijnde

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos
zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	zn■2nv ev m	bn■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde

aphōrismenos	eis	euaggelion	theou
wd HV tt mid■1nv ev m	vzt	zn ₂ ■4nv ev o	zn ₂ ■2nv ev m
afgezonderd-zijnde~	tot-in	goed-bericht	van-God

Je ziet dus met de kleuraanduiding - in één oogopslag - alle functies in de zin.

groen - functie 1 - (het onderwerp): Paulus, slaaf, geroepen, afgevaardigde, afgezonderd zijnde

rood - functie 2 - (van wie?) : van-Christus Jezus, van-God

paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos
zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	zn■2nv ev m	bn■1nv ev m	zn ₂ ■1nv ev m
Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde

aphōrismenos	eis	euaggelion	theou
wd HV tt mid■1nv ev m	vzt	zn ₂ ■4nv ev o	zn ₂ ■2nv ev m
afgezonderd-zijnde~	tot-in	goed-bericht	van-God

Je ziet dus met de kleuraanduiding - in één oogopslag - alle functies in de zin.

groen - functie 1 - (het onderwerp): Paulus, slaaf, geroepen, afgevaardigde, afgezonderd zijnde

rood - functie 2 - (van wie?) : van-Christus Jezus, van-God

blauw - functie 4 - (richting naartoe) : goed- bericht

Voordat wij de Griekse tekst gaan bekijken, hebben we nog wat voor-informatie nodig.

Voordat wij de Griekse tekst gaan bekijken, hebben we nog wat voor-informatie nodig.

a. taalkundige en redekundige ontleding

Voordat wij de Griekse tekst gaan bekijken, hebben we nog wat voor-informatie nodig.

a. taalkundige en redekundige ontleding

b. de woordvolgorde in de Griekse zin

Voordat wij de Griekse tekst gaan bekijken, hebben we nog wat voor-informatie nodig.

a. taalkundige en redekundige ontleding

b. de woordvolgorde in de Griekse zin

c. het persoonlijk voornaamwoord en de persoonsvorm

Je kunt de grammatica onderverdelen in twee grote groepen: taalkundige ontleding en redekundige ontleding.

Taalkundige ontleding is het benoemen van woordsoorten.

Taalkundige ontleding is het benoemen van woordsoorten.

Hierbij moet je denken aan:

zelfstandig naamwoord

bijvoeglijk naamwoord

voornaamwoorden

lidwoord

werkwoord (persoonsvorm)

voorzetsel

voegwoord...

Nemen we nu de zin: 'Ik geef Piet een boek'.

We gaan deze zin taalkundig ontleden.

ik

pers. vnw

geef

werkwoord

Piet

zelfst.nw

een

lidwoord

boek

zelfst.nw

Redekundige ontleding is het begrijpen van de betekenisverhoudingen in de zin.

Redekundige ontleding is het begrijpen van de betekenisverhoudingen in de zin.

Je moet dan denken aan:

onderwerp

gezegde

lijdend voorwerp

meewerkend voorwerp

bijwoordelijke bepaling...

Nemen we nu weer de zin: 'Ik geef Piet een boek'.

Nu ontleden we de zin op een redkundige manier.

De redekundige omschrijvingen (lijdend voorwerp, meewerkend voorwerp..) is de Nederlandse (Latijnse) benadering van de zin.

De redekundige omschrijvingen (lijdend voorwerp, meewerkend voorwerp..) is de Nederlandse (Latijnse) benadering van de zin.

In het Grieks van het Nieuwe Testament benadert men de zin op een andere, meer filosofische manier.

Het Grieks geeft in een zin aan dat een zelfstandigheid (iets wat is) zich in zijn bestaanswijze in tijd en ruimte bevindt.

Het Grieks geeft in een zin aan dat een zelfstandigheid (iets wat is) zich in zijn bestaanswijze in tijd en ruimte bevindt.

Door de naamvallen wordt uitgedrukt in welke hoedanigheid die zelfstandigheid zich in tijd en ruimte bevindt.

Die zelfstandigheid **is**, bestaat, is uniek in tijd en ruimte: dat is de eerste naamval. (WIE/WAT).

Die zelfstandigheid **is**, bestaat, is uniek in tijd en ruimte: dat is de eerste naamval. (WIE/WAT).

Die zelfstandigheid komt (in tijd en ruimte) uiteindelijk ergens vandaan, het heeft een ontstaan: dat is de tweede naamval. (afkomstig-VAN)

Die zelfstandigheid **is**, bestaat, is uniek in tijd en ruimte: dat is de eerste naamval. (WIE/WAT).

Die zelfstandigheid komt (in tijd en ruimte) uiteindelijk ergens vandaan, het heeft een ontstaan: dat is de tweede naamval. (afkomstig-VAN)

Die zelfstandigheid bevindt zich (op dit moment) op een zekere plaats: dat is de derde naamval. (plaats-VAN)

Die zelfstandigheid **is**, bestaat, is uniek in tijd en ruimte: dat is de eerste naamval. (WIE/WAT).

Die zelfstandigheid komt (in tijd en ruimte) uiteindelijk ergens vandaan, het heeft een ontstaan: dat is de tweede naamval. (afkomstig-VAN)

Die zelfstandigheid bevindt zich (op dit moment) op een zekere plaats: dat is de derde naamval. (plaats-VAN)

Die zelfstandigheid gaat (in tijd en ruimte) uiteindelijk ergens naar toe: dat is de vierde naamval. (richting-VAN)

De woordvolgorde in de zin

De woordvolgorde heeft te maken met belangrijkheid, of de nadruk die een zinsdeel krijgt.

We nemen de zin : 'De man loopt naar de stad.' [ho anthropos peripatei pros tēn polin]

We nemen de zin : 'De man loopt naar de stad.' [[ho anthropos peripatei pros tēn polin](#)]

In deze zin is 'de man' het onderwerp.

In een gewone Nederlandse zin staat het onderwerp op de eerste plaats.
We geven dan met een klemtoon aan als we iets in de zin willen benadrukken.

In een gewone Nederlandse zin het onderwerp op de eerste plaats.

We geven dan met een klemtoon aan als we iets in de zin willen benadrukken.

Bijvoorbeeld: '**de man** loopt naar de stad (niet de vrouw, maar de man)

In een gewone Nederlandse zin staat het onderwerp op de eerste plaats.
We geven dan met een klemtoon aan als we iets in de zin willen benadrukken.

Bijvoorbeeld: '**de man** loopt naar de stad (niet de vrouw, maar de man)

Of: 'de man **loopt** naar de stad' (hij rijdt niet, maar hij loopt).

In een gewone Nederlandse zin staat het onderwerp op de eerste plaats.
We geven dan met een klemtoon aan als we iets in de zin willen benadrukken.

Bijvoorbeeld: '**de man** loopt naar de stad (niet de vrouw, maar de man)

Of: 'de man **loopt** naar de stad' (hij rijdt niet, maar hij loopt).

Of: 'de man loopt **naar de stad**' (hij loopt niet naar het platteland, maar naar de stad).

In het Grieks wordt de nadruk gelegd door de plaatsing van het woord in de zin.

In het Grieks wordt de nadruk gelegd door de plaatsing van het woord in de zin.

Dus in '**ho anthropos** peripatei pros tēn polin' krijgt het zinsdeel '**ho anthropos**' (de man) de nadruk, d.i. : '**de man** loopt naar de stad'.

In het Grieks wordt de nadruk gelegd door de plaatsing van het woord in de zin.

Dus in '**ho anthropos** peripatei pros tēn polin' krijgt het zinsdeel 'ho anthropos' (de man) de nadruk, d.i. : '**de man** loopt naar de stad'.

In '**peripatei** ho anthropos pros tēn polin' krijgt het zinsdeel '**peripatei**' (loopt) de nadruk, d.i. : 'de man **loopt** naar de stad'.

In het Grieks wordt de nadruk gelegd door de plaatsing van het woord in de zin.

Dus in '**ho anthropos** peripatei pros tēn polin' krijgt het zinsdeel 'ho anthropos' (de man) de nadruk, d.i. : '**de man** loopt naar de stad'.

In '**peripatei** ho anthropos pros tēn polin' krijgt het zinsdeel 'peripatei' (loopt) de nadruk, d.i. : 'de man **loopt** naar de stad'.

En in '**pros tēn polin** peripatei ho anthropos' krijgt het zinsdeel '**pros tēn polin**' (naar de stad) de nadruk, d.i. : 'de man loopt **naar de stad**'.

de persoonsvorm

Een werkwoord is een woord dat men kan 'vervoegen', d.w.z.: de vorm van een werkwoord kan veranderen wanneer het onderwerp en/of de tijd verandert.

De vorm van het werkwoord die verandert, wordt de **persoonsvorm** genoemd.

De persoonsvorm van het werkwoord verandert als de persoon verandert.

Bijvoorbeeld: 'de man (enkelvoud) **loopt**' en 'de mannen (meervoud) **lopen**'.

het persoonlijk voornaamwoord

Als ik zeg: '**Hij** loopt naar de stad', dan is het woordje '**hij**' een persoonlijk voornaamwoord.

Als ik zeg: '**Hij** loopt naar de stad', dan is het woordje '**hij**' een persoonlijk voornaamwoord.

Een persoonlijk voornaamwoord is een woord om in een gesprek de gesprekspartijen aan te duiden.

Als ik zeg: '**Hij** loopt naar de stad', dan is het woordje '**hij**' een persoonlijk voornaamwoord.

Een persoonlijk voornaamwoord is een woord om in een gesprek de gesprekspartijen aan te duiden.

Bij het woordje 'hij' heb ik het niet over mijzelf (de spreker).

Ik heb het ook niet over jou (de aangesprokene).

Maar ik heb het over een derde persoon, die bij jou bekend is.

En die duid ik aan met '**hij**'.

het persoonlijk voornaamwoord
en
de persoonsvorm gecombineerd

We zetten de Nederlandse persoonlijke voornaamwoorden met de persoonsvorm even op een rij.

We zetten de Nederlandse persoonlijke voornaamwoorden met de persoonsvorm even op een rij.

Voor een duidelijke uitleg houden we het even eenvoudig.

pers. vnw	persoonsvorm
-----------	--------------

ik	loop
----	------

jij	loopt
-----	-------

hij	loopt
-----	-------

wij	lopen
-----	-------

jullie	lopen
--------	-------

zij	lopen
-----	-------

Als ik zeg: '.... **loopt** naar de stad', dan ben ik niet duidelijk, want er zijn twee mogelijkheden: 'jij **loopt**' of 'hij **loopt**', want beide persoonsvormen zijn: '**loopt**'.

Als ik zeg: '.... **loopt** naar de stad', dan ben ik niet duidelijk, want er zijn twee mogelijkheden: 'jij **loopt**' of 'hij **loopt**', want beide persoonsvormen zijn: '**loopt**'.

Ik moet dus zeggen: '**jij loopt**' of '**hij loopt**', dwz ik moet de persoonsvorm ('**loopt**') noemen **plus** het persoonlijk voornaamwoord ('jij' of 'hij').

Als ik zeg: '.... **loopt** naar de stad', dan ben ik niet duidelijk, want er zijn twee mogelijkheden: 'jij **loopt**' of 'hij **loopt**', want beide persoonsvormen zijn: '**loopt**'.

Ik moet dus zeggen: '**jij loopt**' of '**hij loopt**', dwz ik moet de persoonsvorm ('**loopt**') noemen **plus** het persoonlijk voornaamwoord ('jij' of 'hij').

Want alleen het woord '**loopt**' zegt nog niets.

Hetzelfde geldt voor het meervoud:

Als ik zeg: '.... **lopen** naar de stad', dan weet jij niet of ik bedoel 'wij **lopen**', 'jullie **lopen**' of 'zij **lopen**'.

Hetzelfde geldt voor het meervoud:

Als ik zeg: '.... **lopen** naar de stad', dan weet jij niet of ik bedoel 'wij **lopen**', 'jullie **lopen**' of 'zij **lopen**'.

Dat is in het Grieks niet zo.

Iedere persoonsvorm is uniek.

Hetzelfde geldt voor het meervoud:

Als ik zeg: '.... **lopen** naar de stad', dan weet jij niet of ik bedoel 'wij **lopen**', 'jullie **lopen**' of 'zij **lopen**'.

Dat is in het Grieks niet zo.

Iedere persoonsvorm is uniek.

Daarom hoeft in een Griekse zin het persoonlijk voornaamwoord niet bij de persoonsvorm genoemd te worden.

Hetzelfde geldt voor het meervoud:

Als ik zeg: '.... **lopen** naar de stad', dan weet jij niet of ik bedoel 'wij **lopen**', 'jullie **lopen**' of 'zij **lopen**'.

Dat is in het Grieks niet zo.

Iedere persoonsvorm is uniek.

Daarom hoeft in een Griekse zin het persoonlijk voornaamwoord niet bij de persoonsvorm genoemd te worden.

'Ik zeg' is in het Grieks: '**legō**' en niet '**egō** (ik) **legō**'.

Soms staat '**egō**' er wel bij, maar dan heeft het woord 'ik' een extra nadruk.

We hebben nu genoeg voor-informatie.

Haal even diep adem.

Dan gaan we nu het onbekende land in....

Er zijn vijf functies in een zin mogelijk.

Er zijn vijf functies in een zin mogelijk.

We gaan die vijf functies één voor één behandelen.

Er zijn vijf functies in een zin mogelijk.

We gaan die vijf functies één voor één behandelen.

We beginnen bij functie 1 (onderwerpsgroep) :

Er zijn vijf functies in een zin mogelijk.

We gaan die vijf functies één voor één behandelen.

We beginnen bij functie 1 (onderwerpsgroep) :

onderwerpsgroep = onderwerp (wie of wat doet de handeling?) + handeling

11:35 edakrusen *ho* iēsous
wa FE -- act 3■ev l_■1nv ev m zn■1nv ev m
weent de Jezus

Joh 11:35

11:35 edakrusen *ho* iēsous
wa FE -- act 3■ev l_■1nv ev m zn■1nv ev m
weent de Jezus

Joh 11:35

In deze zin is er maar één functie: functie 1 (de groene kleur)

11:35 edakrusen *ho* iēsous
wa FE -- act 3■ev l_■1nv ev m zn■1nv ev m
weent de Jezus

Joh 11:35

In deze zin is er maar één functie: functie 1 (de groene kleur)

Functie 1 is : onderwerp (wie of wat doet de handeling?) + handeling

11:35 edakrusen ho iēsous
wa FE -- act 3■ev l_■1nv ev m zn■1nv ev m
weent de Jezus

Joh 11:35

In deze zin is er maar één functie: functie 1 (de groene kleur)

Functie 1 is : onderwerp (wie of wat doet de handeling?) + handeling

Johannes 11: 35 bestaat dus uit:

- a. een *handeling*: 'weent'
- b. het *onderwerp* (*wie* weent er?): 'de Jezus'.

11:35 edakrusen ho iēsous
wa FE -- act 3■ev l_■1nv ev m zn■1nv ev m
weent de Jezus

Joh 11:35

In deze zin is er maar één functie: functie 1 (de groene kleur)

Functie 1 is : onderwerp (wie of wat doet de handeling?) + handeling

Johannes 11: 35 bestaat dus uit:

- a. een *handeling*: 'weent'
- b. het *onderwerp* (*wie* weent er?): 'de Jezus'.

In het woord 'weent' is het persoonlijk voornaamwoord inbesloten: (hij)-weent.
Dus eigenlijk: (hij)-weent, de Jezus.

11:35 edakrusen ho iēsous
wa FE -- act 3■ev l_■1nv ev m zn■1nv ev m
weent de Jezus

Joh 11:35

In deze zin is er maar één functie: functie 1 (de groene kleur)

Functie 1 is : onderwerp (wie of wat doet de handeling?) + handeling

Johannes 11: 35 bestaat dus uit:

- a. een *handeling*: 'weent'
- b. het *onderwerp* (*wie* weent er?): 'de Jezus'.

In het woord 'weent' is het persoonlijk voornaamwoord inbesloten: (hij)-weent.

Dus eigenlijk: (hij)-weent, de Jezus.

Voor een leesbare interlineair is er gekozen voor: 'weent de Jezus', d.i. 'Jezus weent'.

11:35 edakrusen ho iēsous
wa FE -- act 3■ev l_■1nv ev m zn■1nv ev m
weent de Jezus

Joh 11:35

In deze zin is er maar één functie: functie 1 (de groene kleur)

Functie 1 is : onderwerp (wie of wat doet de handeling?) + handeling

Johannes 11: 35 bestaat dus uit:

- a. een *handeling*: 'weent'
- b. het *onderwerp* (*wie* weent er?): 'de Jezus'.

In het woord 'weent' is het persoonlijk voornaamwoord inbesloten: (hij)-weent.

Dus eigenlijk: (hij)-weent, de Jezus.

Voor een leesbare interlineair is er gekozen voor: 'weent de Jezus', d.i. 'Jezus weent'.

Door eerst het woord 'weent' in de zin te gebruiken, wordt er in het Grieks de nadruk op gelegd, d.w.z. : Jezus wéént...

kai	erchetai	pros	tous	mathētas
vgw	wa HO tt mid 3 ^{ev}	vzt	l_4nv mv m	zn ₁ 4nv mv m
en	hij-komt~	naar-toe	de	leerlingen

Mat 26:40

kai	erchetai	pros	tous	mathētas
vgw	wa HO tt mid 3 ^{ev}	vzt	l _{4nv} mv m	zn ₁ 4nv mv m
en	hij-komt [~]	naar-toe	de	leerlingen

Mat 26:40

In deze zin zie je dat de handeling en het onderwerp samen één woord vormen: 'hij-komt'.

kai	erchetai	pros	tous	mathētas
vgw	wa HO tt mid 3■ev	vzt	l_■4nv mv m	zn ₁ ■4nv mv m
en	hij-komt~	naar-toe	de	leerlingen

Mat 26:40

In deze zin zie je dat de handeling en het onderwerp samen één woord vormen: 'hij-komt'.

De *handeling* is: 'komt' en het *onderwerp* is 'hij' (3 ev).

kai	erchetai	pros	tous	mathētas
vgw	wa HO tt mid 3■ev	vzt	l_■4nv mv m	zn ₁ ■4nv mv m
en	hij-komt~	naar-toe	de	leerlingen

Mat 26:40

In deze zin zie je dat de handeling en het onderwerp samen één woord vormen: 'hij-komt'.

De *handeling* is: 'komt' en het *onderwerp* is 'hij' (3 ev).

'hij' verwijst naar iemand die in de vorige zin(nen) genoemd wordt.

kai	erchontai	pros	ton	iēsoun
vgw	wa HO tt mid 3■mv	vzt	l_■4nv ev m	zn■4nv ev m
en	zij-komen~	naar-toe	de	Jezus

Mark 5:15

kai	erchontai	pros	ton	iēsoun
vgw	wa HO tt mid 3■mv	vzt	l_■4nv ev m	zn■4nv ev m
en	zij-komen~	naar-toe	de	Jezus

Mark 5:15

Ook hier zijn het onderwerp en de handeling samen één woord: 'zij-komen'.

kai	erchontai	pros	ton	iēsoun
vgw	wa HO tt mid 3■mv	vzt	l_■4nv ev m	zn■4nv ev m
en	zij-komen~	naar-toe	de	Jezus

Mark 5:15

Ook hier zijn het onderwerp en de handeling samen één woord: 'zij-komen'.

'zij-komen' – in deze zin wordt verondersteld dat de lezer weet wie die 'zij' (3 mv) zijn. Er wordt verwezen naar personen die in de voorafgaande zin(nen) genoemd worden.

25:11 *husteron* de erchontai kai *hai* loipai parthenoi
bijkw vgw wa HO tt mid 3■mv vgw l_■1nv mv v bn■1nv mv v zn₂■1nv mv v
erna echter |komen~ ook de overige maagden

Mat 25:11

25:11 *husteron* de erchontai kai *hai* loipai parthenoi
bijkw vgw wa HO tt mid 3■mv vgw l_■1nv mv v bn■1nv mv v zn₂■1nv mv v
erna echter |komen~ ook de overige maagden

Mat 25:11

In deze zin worden de handeling en het onderwerp apart genoemd.

25:11	<i>husteron</i>	<i>de</i>	<i>erchontai</i>	<i>kai</i>	<i>hai</i>	<i>loipai</i>	<i>parthenoi</i>
	bijw	vgw	wa HO tt mid 3■mv	vgw	l_■1nv mv v	bn■1nv mv v	zn ₂ ■1nv mv v
	erna	echter	komen~	ook	de	overige	maagden

Mat 25:11

In deze zin worden de handeling en het onderwerp apart genoemd.

De handeling is: (zij)-'komen' (3 mv).

25:11 *husteron* *de* *erchontai* *kai* *hai* *loipai* *parthenoi*
bijkw vgw wa HO tt mid 3■mv vgw l_■1nv mv v bn■1nv mv v zn₂■1nv mv v
erna echter |komen~ ook de overige maagden

Mat 25:11

In deze zin worden de handeling en het onderwerp apart genoemd.

De handeling is: (zij)-'komen' (3 mv).

Het onderwerp ('wie' komen er?) is: 'de overige maagden'.

Er zijn vijf mogelijke functies in een zin.

1 : onderwerp : handeling + wie of wat doet de handeling?

2 : waarvandaan : van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

3 : plaats : waar is wie of wat?

4 : richting : waar naartoe gaat wie of wat?

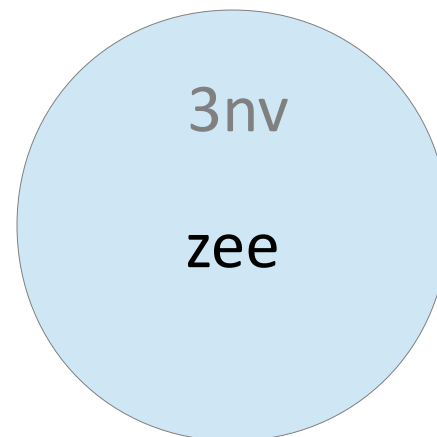
5 : aanspreekvorm

We kijken nu eerst naar functie 3.

We gebruiken het voorbeeld van de zee.

We kijken nu eerst naar functie 3.

We gebruiken het voorbeeld van de zee.

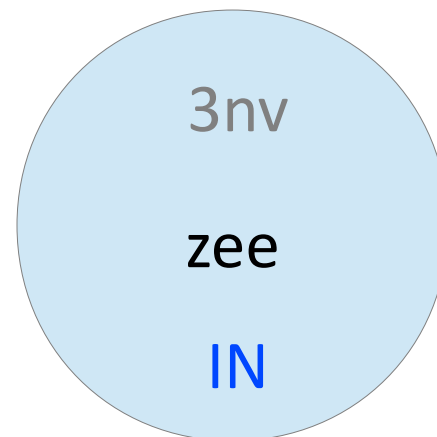
We kijken nu eerst naar functie 3.

We gebruiken het voorbeeld van de zee.

Als ik zeg: 'ik zwem **in** de zee', dan bedoel ik twee dingen:

a. de zee is **de plaats** waar ik ben

b. ik word door de zee **omgeven** (ik ben in het *domein* van de zee)

We kijken nu eerst naar functie 3.

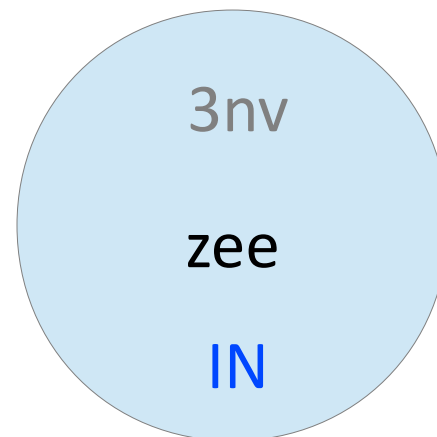
We gebruiken het voorbeeld van de zee.

Als ik zeg: 'ik zwem **in** de zee', dan bedoel ik twee dingen:

a. de zee is **de plaats** waar ik ben

b. ik word door de zee **omgeven** (ik ben in het *domein* van de zee)

Deze twee betekenissen zijn kenmerkend voor functie 3.

phōnē

zn₁■1nv ev v

stem

boōntos

wd HO tt act■2nv ev m

van-een-om-hulp-roepende

en tē

vzt l_■3nv ev v

in de

erēmō

bn/zn■3nv ev v

wildernis

Mat 3:3

phōnē

zn₁■1nv ev v

stem

boōntos

wd HO tt act■2nv ev m

van-een-om-hulp-roepende

en tē

vzt l_■3nv ev v

in de

erēmō

bn/zn■3nv ev v

wildernis

Mat 3:3

'de wildernis': is functie 3, dus een **plaats**, het **domein**.

phōnē	boōntos	en	tē	erēmō
zn ₁ ■1nv ev v	wd HO tt act■2nv ev m	vzt	l_■3nv ev v	bn/zn■3nv ev v
stem	van-een-om-hulp-roepende	in	de	wildernis

Mat 3:3

'de wildernis': is functie 3, dus een **plaats**, het **domein**.

De 'stem' (het onderwerp) is '**in** de wildernis'.

phōnē	boōntos	en	tē	erēmō
zn ₁ ■1nv ev v	wd HO tt act■2nv ev m	vzt	l_■3nv ev v	bn/zn■3nv ev v
stem	van- <u>een-om-hulp-roepende</u>	in	de	wildernis

Mat 3:3

'de wildernis': is functie 3, dus een **plaats**, het **domein**.

De 'stem' (het onderwerp) is '**in** de wildernis'.

'in de wildernis' (een plaats) is het antwoord op de vraag: '**waar** is die stem?'

phōnē	boōntos	en	tē	erēmō
zn ₁ ■1nv ev v	wd HO tt act■2nv ev m	vzt	l_■3nv ev v	bn/zn■3nv ev v
stem	van-een-om-hulp-roepende	in	de	wildernis

Mat 3:3

'de wildernis': is functie 3, dus een **plaats**, het **domein**.

De 'stem' (het onderwerp) is 'in de wildernis'.

'in de wildernis' (een plaats) is het antwoord op de vraag: '**waar** is die stem?'

Functie 3: De stem is **in** de wildernis, maar is ook **omgeven** door de wildernis, de stem is in het **domein** van de wildernis, de stem is alleen te horen in de wildernis (!).

heurethē

en gastri

echousa

wa FE vt pas 3_{ev}

vzt zn₃ 3nv ev v

wd HO tt act 1nv ev v

zij-werd-gevonden

in buik

hebbende

Mat 1:18

heurethē

en gastri

echousa

wa FE vt pas 3_{ev}

vzt zn₃ 3nv ev v

wd HO tt act 1nv ev v

zij-werd-gevonden

in buik

hebbende

Mat 1:18

'in buik' is het antwoord op: '**waar** werd zij gevonden... hebbende'?

heurethē

en gastri

echousa

wa FE vt pas 3_{ev}

vzt zn₃ 3nv ev v

wd HO tt act 1nv ev v

zij-werd-gevonden

in buik

hebbende

Mat 1:18

'in buik' is het antwoord op: 'waar werd zij gevonden... hebbende'?

'In buik' is **de plaats**, de derde functie.

heurethē

en gastri

echousa

wa FE vt pas 3_{ev}

vzt zn₃ 3nv ev v

wd HO tt act 1nv ev v

zij-werd-gevonden

in buik

hebbende

Mat 1:18

'in buik' is het antwoord op: '**waar** werd zij gevonden... hebbende'?

'In buik' is **de plaats**, de derde functie.

Niet alleen is de 'buik' de **plaats**, maar ook wordt iets of iemand **omgeven** door die 'buik', iets of iemand is in het **domein** van de buik.

egō	men	gar	humas	baptizō	en	hudati
vp 1■1nv ev	part	vgw	vp 2■4nv mv	wa HO tt act 1■ev	vzt	zn ₃ ■3nv ev o
ik	inderdaad	want	jullie	doop	in	water

Mat 3:11

egō	men	gar	humas	baptizō	en	hudati
vp 1■1nv ev	part	vgw	vp 2■4nv mv	wa HO tt act 1■ev	vzt	zn ₃ ■3nv ev o
ik	inderdaad	want	jullie	doop	in	water

Mat 3:11

'water' is de 3nv, de derde functie, en geeft de **plaats** aan.

egō	men	gar	humas	baptizō	en	hudati
vp 1■1nv ev	part	vgw	vp 2■4nv mv	wa HO tt act 1■ev	vzt	zn ₃ ■3nv ev o
ik	inderdaad	want	jullie	doop	in	water

Mat 3:11

'water' is de 3nv, de derde functie, en geeft de **plaats** aan.

Waar doopt Johannes? Hij doopt **in** water.

egō	men	gar	humas	baptizō	en	hudati
vp 1■1nv ev	part	vgw	vp 2■4nv mv	wa HO tt act 1■ev	vzt	zn ₃ ■3nv ev o
ik	inderdaad	want	jullie	doop	in	water

Mat 3:11

'water' is de 3nv, de derde functie, en geeft de **plaats** aan.

Waar doopt Johannes? Hij doopt **in** water.

Johannes en degenen die gedoopt worden zijn **in** het water.

ex	autou	de	<i>humeis</i>	este	en	christō	iēsou
vzt	vp 2nv ev m	vgw	vp 2 1nv mv	wa HO tt act 2 mv	vzt	zn 2 3nv ev m	zn 3nv ev m
van-uit	hem	echter	jullie	zijn	in	Christus	Jezus

1Kor 1:30

ex	autou	de	<i>humeis</i>	este	en	christō	iēsou
vzt	vp■2nv ev m	vgw	vp 2■1nv mv	wa HO tt act 2■mv	vzt	zn ₂ ■3nv ev m	zn■3nv ev m
van-uit	hem	echter	jullie	zijn	in	Christus	Jezus

1Kor 1:30

De betekenis 'in Christus Jezus' is dezelfde als in de vorige voorbeelden ('woestijn', 'buik' en 'water').

ex	autou	de	<i>humeis</i>	este	en	christō	iēsou
vzt	vp■2nv ev m	vgw	vp 2■1nv mv	wa HO tt act 2■mv	vzt	zn ₂ ■3nv ev m	zn■3nv ev m
van-uit	hem	echter	jullie	zijn	in	Christus	Jezus

1Kor 1:30

De betekenis 'in Christus Jezus' is dezelfde als in de vorige voorbeelden ('woestijn', 'buik' en 'water').

De woorden 'in Christus Jezus' is de derde functie, dat wil zeggen: de **plaats**, waar 'jullie' zijn.

ex	autou	de	humeis	este	en	christō	iēsou
vzt	vp 2nv ev m	vgw	vp 2 1nv mv	wa HO tt act 2 mv	vzt	zn ₂ 3nv ev m	zn 3nv ev m
van-uit	hem	echter	jullie	zijn	in	Christus	Jezus

1Kor 1:30

De betekenis 'in Christus Jezus' is dezelfde als in de vorige voorbeelden ('woestijn', 'buik' en 'water').

De woorden 'in Christus Jezus' is de derde functie, dat wil zeggen: de **plaats**, waar 'jullie' zijn.

Ook worden 'jullie' **omgeven** door Christus Jezus, jullie zijn in het **domein** van Christus Jezus.

Er zijn vijf mogelijke functies in een zin.

1 : onderwerp : wie of wat doet de handeling?

2 : waarvandaan : van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

3 : plaats : waar is wie of wat?

4 : richting : waar naartoe gaat wie of wat?

5 : aanspreekvorm

Wij behandelen nu functie 2. **waarvandaan: van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?**

Wij behandelen nu functie 2. waarvandaan: van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

Er zijn *twee* kenmerkende voorzetsels van de tweede functie: *vanuit* en *vanaf*.

Wij behandelen nu functie 2. waarvandaan: van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

Er zijn *twee* kenmerkende voorzetsels van de tweede functie: *vanuit* en *vanaf*.

We behandelen eerst: '**vanuit**'.

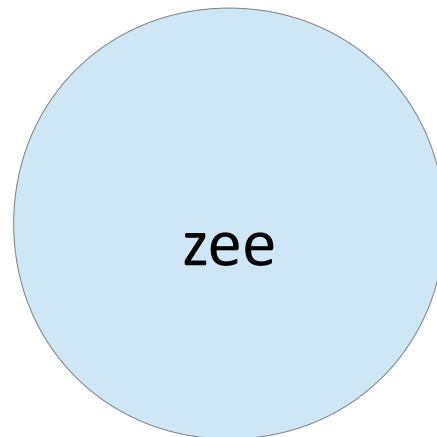
We gebruiken weer het voorbeeld van de zee:

Wij behandelen nu functie 2. waarvandaan: van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

Er zijn *twee* kenmerkende voorzetsels van de tweede functie: *vanuit* en *vanaf*.

We behandelen eerst: '**vanuit**'.

We gebruiken weer het voorbeeld van de zee:

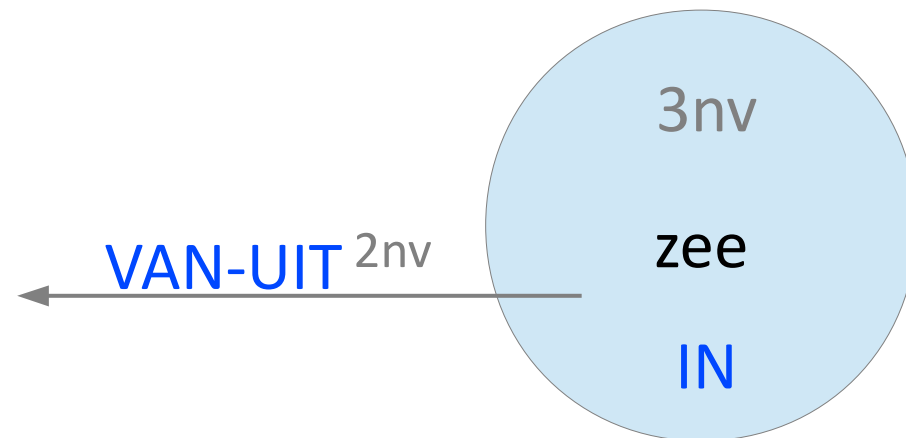
Wij behandelen nu functie 2. waarvandaan: van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

Er zijn *twee* kenmerkende voorzetsels van de tweede functie: *vanuit* en *vanaf*.

We behandelen eerst: '**vanuit**'.

We gebruiken weer het voorbeeld van de zee:

Als ik zeg: 'ik kom (**van**)**uit** de zee', dan zeg ik dat ik eerst **in** de zee was, maar dat ik ben overgegaan van het domein van de zee naar het domein van het droge (grensoverschrijdend).

kai euthus anabainōn ek tou hudatos
vgw bijw wd HO tt act 1nv ev m vzt l_ 2nv ev o zn_ 2nv ev o
en meteen omhoog-klimmende van-uit het water

Mark 1:10

kai euthus anabainōn ek tou hudatos
vgw bijw wd HO tt act 1nv ev m vzt l_ 2nv ev o zn_ 2nv ev o
en meteen omhoog-klimmende van-uit het water

Mark 1:10

Hij klimt omhoog 'vanuit' het water.

Hij was eerst in het water.

kai	euthus	anabainōn	ek	tou	hudatos
vgw	bijw	wd HO tt act 1nv ev m	vzt	l_ 2nv ev o	zn ₃ 2nv ev o
en	meteen	omhoog-klimmende	van-uit	het	water

Mark 1:10

Hij klimt omhoog 'vanuit' het water.

Hij was eerst in het water.

De handeling is grensoverschrijdend: hij gaat van het ene domein (het water) naar het andere domein (het droge).

kai	euthus	anabainōn	ek	tou	hudatos
vgw	bijw	wd HO tt act 1nv ev m	vzt	l_ 2nv ev o	zn_3 2nv ev o
en	meteen	omhoog-klimmende	van-uit	het	water

Mark 1:10

Hij klimt omhoog 'vanuit' het water.

Hij was eerst in het water.

De handeling is grensoverschrijdend: hij gaat van het ene domein (het water) naar het andere domein (het droge).

Let op: 'vanuit' is een *beweging, waar[uit]vandaan?* → functie 2

<i>hos</i>	<i>errusato</i>	<i>hēmas</i>	<i>ek</i>	<i>tēs</i>	<i>exousias</i>	<i>tou</i>	<i>skotous</i>
vr ₁ nv ev m	wa FE -- mid 3 ₁ ev	vp 1 ₄ nv mv	vzt	l_ ₂ nv ev v	zn ₁ ₂ nv ev v	l_ ₂ nv ev o	zn ₃ ₂ nv ev o
die	redt-uit [~]	ons	van-uit	de	autoriteit	van-de	duisternis

Col 1:13

<i>hos</i>	<i>errusato</i>	<i>hēmas</i>	<i>ek</i>	<i>tēs</i>	<i>exousias</i>	<i>tou</i>	<i>skotous</i>
vr 1nv ev m	wa FE -- mid 3 ev	vp 1 4nv mv	vzt	l_ 2nv ev v	zn ₁ 2nv ev v	l_ 2nv ev o	zn ₃ 2nv ev o
die	redt-uit~	ons	van-uit	de	autoriteit	van-de	duisternis

Col 1:13

Zoals in het vorige voorbeeld het onderwerp 'vanuit' het water omhoogklom, zo worden wij gered 'vanuit' de autoriteit van de duisternis.

<i>hos</i>	<i>errusato</i>	<i>hēmas</i>	<i>ek</i>	<i>tēs</i>	<i>exousias</i>	<i>tou</i>	<i>skotous</i>
vr 1nv ev m	wa FE -- mid 3 ev	vp 1 4nv mv	vzt	l_ 2nv ev v	zn ₁ 2nv ev v	l_ 2nv ev o	zn ₃ 2nv ev o
die	redt-uit [~]	ons	van-uit	de	autoriteit	van-de	duisternis

Col 1:13

Zoals in het vorige voorbeeld het onderwerp 'vanuit' het water omhoogklom, zo worden wij gered 'vanuit' de autoriteit van de duisternis.

Eerst waren we 'in' (plaats! omgeven door!) de autoriteit van de duisternis, nu redt Hij ons 'eruit'.

<i>hos</i>	<i>errusato</i>	<i>hēmas</i>	<i>ek</i>	<i>tēs</i>	<i>exousias</i>	<i>tou</i>	<i>skotous</i>
vr 1nv ev m	wa FE -- mid 3 ev	vp 1 4nv mv	vzt	l_ 2nv ev v	zn ₁ 2nv ev v	l_ 2nv ev o	zn ₃ 2nv ev o
die	redt-uit~	ons	van-uit	de	autoriteit	van-de	duisternis

Col 1:13

Zoals in het vorige voorbeeld het onderwerp 'vanuit' het water omhoogklom, zo worden wij gered 'vanuit' de autoriteit van de duisternis.

Eerst waren we 'in' (plaats! omgeven door!) de autoriteit van de duisternis, nu redt Hij ons 'eruit'.

Wij gaan van het ene domein naar het andere domein: grensoverschrijdend.

<i>hos</i>	<i>errusato</i>	<i>hēmas</i>	<i>ek</i>	<i>tēs</i>	<i>exousias</i>	<i>tou</i>	<i>skotous</i>
vr 1nv ev m	wa FE -- mid 3 ev	vp 1 4nv mv	vzt	l_ 2nv ev v	zn ₁ 2nv ev v	l_ 2nv ev o	zn ₃ 2nv ev o
die	redt-uit~	ons	van-uit	de	autoriteit	van-de	duisternis

Col 1:13

Zoals in het vorige voorbeeld het onderwerp 'vanuit' het water omhoogklom, zo worden wij gered 'vanuit' de autoriteit van de duisternis.

Eerst waren we 'in' (plaats! omgeven door!) de autoriteit van de duisternis, nu redt Hij ons 'eruit'.

Wij gaan van het ene domein naar het andere domein: grensoverschrijdend.

Ook hier een '*beweging*': 'vanuit' het ene domein → waar[uit]vandaan? → functie 2

<i>hos</i>	<i>estin</i>	<i>hē</i>	<i>archē</i>	<i>prōtotokos</i>	<i>ek</i>	<i>tōn</i>
vr ₁ 1nv ev m	wa HO tt act 3 ₁ ev	l_ ₁ 1nv ev v	zn ₁ 1nv ev v	zn ₂ 1nv ev m overtr	vzt	l_ ₂ 2nv mv m
die	is	het	begin	eerstgeborene	van-uit	de

nekrōn

bn/zn₂2nv mv m

doden

Col 1:18

<i>hos</i>	<i>estin</i>	<i>hē</i>	<i>archē</i>	<i>prōtotokos</i>	<i>ek</i>	<i>tōn</i>
vr ₁ nv ev m	wa HO tt act 3 _{ev}	l_ ₁ nv ev v	zn ₁ nv ev v	zn ₂ nv ev m overtr	vzt	l_ ₂ nv mv m
die	is	het	begin	eerstgeborene	van-uit	de

nekrōn

bn/zn₂nv mv m

doden

Col 1:18

Functie 1 : 'die (is)' + 'het begin' + 'eerstgeborene' (het onderwerp)

<i>hos</i>	<i>estin</i>	<i>hē</i>	<i>archē</i>	<i>prōtotokos</i>	<i>ek</i>	<i>tōn</i>
vr ₁ nv ev m	wa HO tt act 3 ₁ ev	l_ ₁ nv ev v	zn ₁ nv ev v	zn ₂ nv ev m overtr	vzt	l_ ₂ nv mv m
die	is	het	begin	eerstgeborene	van-uit	de

nekrōn

bn/zn₂nv mv m

doden

Col 1:18

Functie 1 : 'die (is)' + 'het begin' + 'eerstgeborene' (het onderwerp)

'vanuit de doden' heeft dezelfde betekenis als 'vanuit het water': eerst in het ene domein (de doden), nu vanuit dat domein (*beweging!*) naar een ander domein (grensoverschrijdend) → waar[uit]vandaan? → functie 2

<i>hos</i>	<i>estin</i>	<i>hē</i>	<i>archē</i>	<i>prōtotokos</i>	<i>ek</i>	<i>tōn</i>
vr ₁ nv ev m	wa HO tt act 3 _{ev}	l_ ₁ nv ev v	zn ₁ nv ev v	zn ₂ nv ev m overtr	vzt	l_ ₂ nv mv m
die	is	het	begin	eerstgeborene	van-uit	de

nekrōn

bn/zn₂nv mv m

doden

Col 1:18

Functie 1 : 'die (is)' + 'het begin' + 'eerstgeborene' (het onderwerp)

'vanuit de doden' heeft dezelfde betekenis als 'vanuit het water': eerst in het ene domein (de doden), nu vanuit dat domein (*beweging!*) naar een ander domein (grensoverschrijdend) → waar[uit]vandaan? → functie 2

Je kunt niet vanuit iets gaan, als je er niet eerst in was.

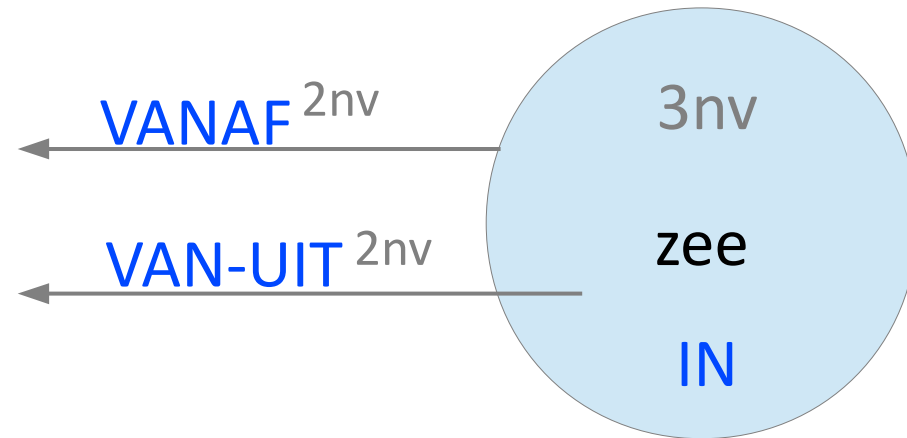
Het tweede voorzetsel van de tweede functie is : '**vanaf**'.

Het tweede voorzetsel van de tweede functie is : '**vanaf**'.

Als ik zeg: 'ik kom **vanaf** de zee', dan betekent dat ik **vlak bij** de zee was (niet erin), en dat ik er vanaf gegaan ben, '**weg van**' de plaats van de zee (ik **verwijder** mij van de zee).

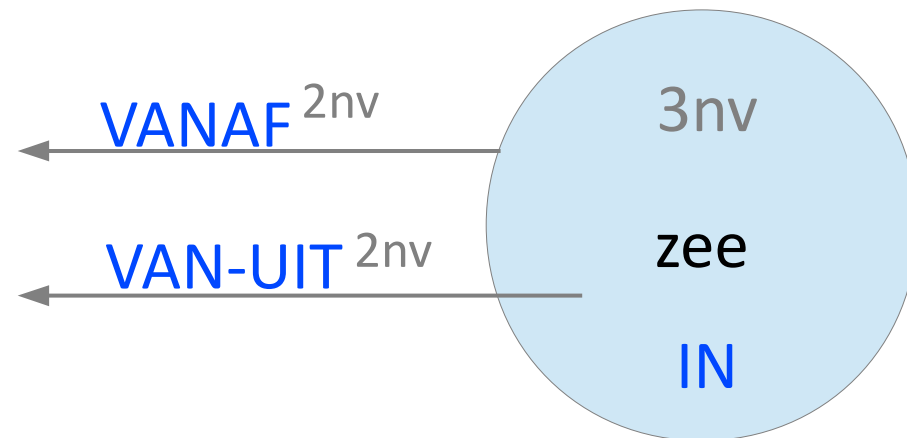
Het tweede voorzetsel van de tweede functie is : '**vanaf**'.

Als ik zeg: 'ik kom **vanaf** de zee', dan betekent dat ik **vlak bij** de zee was (niet erin), en dat ik er vanaf gegaan ben, '**weg van**' de plaats van de zee (ik **verwijder** mij van de zee).

Het tweede voorzetsel van de tweede functie is : '**vanaf**'.

Als ik zeg: 'ik kom **vanaf** de zee', dan betekent dat ik **vlak bij** de zee was (niet erin), en dat ik er vanaf gegaan ben, '**weg van**' de plaats van de zee (ik **verwijder** mij van de zee).

'**Vanaf**' is dus het vertrekpunt, het is een zich verwijderen van.

kai katebē pur apo tou theou ek tou
vgw wa FE vt act 3 ev zn₃ 1nv ev o vzt l_ 2nv ev m zn₂ 2nv ev m vzt l_ 2nv ev m
en daalde-neer vuur van-af de God van-uit de

ouranou

zn₂ 2nv ev m

hemel

Opb 20:9

kai katebē pur apo tou theou ek tou
vgw wa FE vt act 3 ev zn₃ 1nv ev o vzt l_ 2nv ev m zn₂ 2nv ev m vzt l_ 2nv ev m
en daalde-neer vuur van-af de God van-uit de

ouranou

zn₂ 2nv ev m

hemel

Opb 20:9

'Vuur daalde neer': de eerste functie.

kai	katebē	pur	apo	tou	theou	ek	tou
vgw	wa FE vt act 3■ev	zn ₃ ■1nv ev o	vzt	l_■2nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	vzt	l_■2nv ev m
en	daalde-neer	vuur	van-af	de	God	van-uit	de

ouranou

zn₂■2nv ev m

hemel

Opb 20:9

'Vuur daalde neer': de eerste functie.

'vanaf de God' is de tweede functie, het antwoord op de vraag: waarvandaan?

kai	katebē	pur	apo	tou	theou	ek	tou
vgw	wa FE vt act 3■ev	zn ₃ ■1nv ev o	vzt	l_■2nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	vzt	l_■2nv ev m
en	daalde-neer	vuur	van-af	de	God	van-uit	de

ouranou

zn₂■2nv ev m

hemel

Opb 20:9

'Vuur daalde neer': de eerste functie.

'vanaf de God' is de tweede functie, het antwoord op de vraag: waarvandaan?

'*Vanaf*' is een beweging, een weggaan van de plaats van, een zich verwijderen van.

kai	katebē	pur	apo	tou	theou	ek	tou
vgw	wa FE vt act 3■ev	zn ₃ ■1nv ev o	vzt	l_■2nv ev m	zn ₂ ■2nv ev m	vzt	l_■2nv ev m
en	daalde-neer	vuur	van-af	de	God	van-uit	de

ouranou

zn₂■2nv ev m

hemel

Opb 20:9

'Vuur daalde neer': de eerste functie.

'vanaf de God' is de tweede functie, het antwoord op de vraag: waarvandaan?

'*Vanaf*' is een beweging, een weggaan van de plaats van, een zich verwijderen van.

Het vuur is eerst vlakbij God, en het gaat vervolgens bij Hem vandaan.

sōthēsometha

wa HO ttt pas 1■mv

wij-zullen-gered-worden

di

vzt

door

autou

vp■2nv ev m

hem

apo

vzt

van-af

tēs

l_■2nv ev v

de

orgēs

zn₁■2nv ev v

boosheid

Rom 5:9

sōthēsometha	di	autou	apo	tēs	orgēs
wa HO ttt pas 1■mv	vzt	vp■2nv ev m	vzt	l_■2nv ev v	zn ₁ ■2nv ev v
wij-zullen-gered-worden	door	hem	van-af	de	boosheid

Rom 5:9

Wij zullen gered worden...

door hem...

'vanaf' de boosheid (de tweede functie)

sōthēsometha	di	autou	apo	tēs	orgēs
wa HO ttt pas 1■mv	vzt	vp■2nv ev m	vzt	l_■2nv ev v	zn ₁ ■2nv ev v
wij-zullen-gered-worden	door	hem	van-af	de	boosheid

Rom 5:9

Wij zullen gered worden...

door hem...

'vanaf' de boosheid (de tweede functie)

Wij worden niet 'vanuit' de boosheid gered, maar 'vanaf' de boosheid

sōthēsometha	di	autou	apo	tēs	orgēs
wa HO ttt pas 1■mv	vzt	vp■2nv ev m	vzt	l_■2nv ev v	zn ₁ ■2nv ev v
wij-zullen-gered-worden	door	hem	van-af	de	boosheid

Rom 5:9

Wij zullen gered worden...

door hem...

'vanaf' de boosheid (de tweede functie)

Wij worden niet 'vanuit' de boosheid gered, maar 'vanaf' de boosheid

wij zijn dus niet **in** de boosheid, maar **vlakbij** de boosheid

sōthēsometha	di	autou	apo	tēs	orgēs
wa HO ttt pas 1■mv	vzt	vp■2nv ev m	vzt	l_■2nv ev v	zn ₁ ■2nv ev v
wij-zullen-gered-worden	door	hem	van-af	de	boosheid

Rom 5:9

Wij zullen gered worden...

door hem...

'vanaf' de boosheid (de tweede functie)

Wij worden niet 'vanuit' de boosheid gered, maar 'vanaf' de boosheid

wij zijn dus niet **in** de boosheid, maar **vlakbij** de boosheid

en wij worden van die boosheid verwijderd

Er zijn vijf mogelijke functies in een zin.

1 : onderwerp : wie of wat doet de handeling?

2 : waarvandaan : van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

3 : plaats : waar is wie of wat?

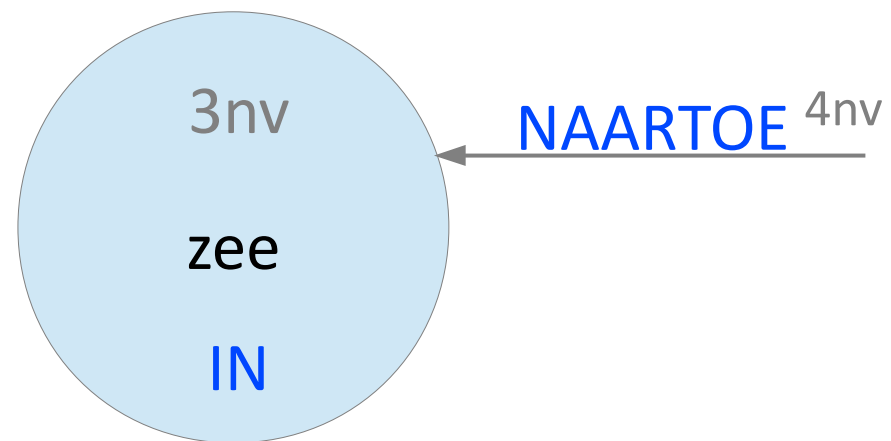
4 : richting : waar naartoe gaat wie of wat?

5 : aanspreekvorm

Een kenmerkend voorzetsel van de vierde functie is 'pros' – '**naartoe**'
Het geeft de richting aan waar de handeling naartoe gaat.

Een kenmerkend voorzetsel van de vierde functie is 'pros' – '**naartoe**'
Het geeft de richting aan waar de handeling naartoe gaat.

Let op dat de handeling '**tot-aan**' is, niet grensoverschrijdend.

kai	erchetai	pros	tous	mathētas
vgw	wa HO tt mid 3 ^{ev}	vzt	l_4nv mv m	zn ₁ 4nv mv m
en	hij-komt~	naar-toe	de	leerlingen

Mat 26:40

kai	erchetai	pros	tous	mathētas
vgw	wa HO tt mid 3 _{ev}	vzt	l_4nv mv m	zn ₁ 4nv mv m
en	hij-komt~	naar-toe	de	leerlingen

Mat 26:40

'Hij komt' is de eerste functie.

kai	erchetai	pros	tous	mathētas
vgw	wa HO tt mid 3 ^{ev}	vzt	l_4nv mv m	zn ₁ 4nv mv m
en	hij-komt~	naar-toe	de	leerlingen

Mat 26:40

'Hij komt' is de eerste functie.

De vraag is 'waarnaartoe'? Het antwoord is 'naartoe' (in de richting van) de leerlingen.

kai	erchetai	pros	tous	mathētas
vgw	wa HO tt mid 3 ^{ev}	vzt	l_4nv mv m	zn ₁ 4nv mv m
en	hij-komt~	naar-toe	de	leerlingen

Mat 26:40

'Hij komt' is de eerste functie.

De vraag is 'waarnaartoe'? Het antwoord is 'naartoe' (in de richting van) de leerlingen.

Let op: 'pros' (naartoe) is een *beweging*.

kai	erchetai	pros	tous	mathētas
vgw	wa HO tt mid 3 ^{ev}	vzt	l_4nv mv m	zn ₁ 4nv mv m
en	hij-komt~	naar-toe	de	leerlingen

Mat 26:40

'Hij komt' is de eerste functie.

De vraag is 'waarnaartoe'? Het antwoord is 'naartoe' (in de richting van) de leerlingen.

Let op: 'pros' (naartoe) is een *beweging*.

'De leerlingen' zijn het doel, de bestemming van het 'komen'.

spoudason

wg FE ttt act 2■ev

beijver-je !

elthein

wo HO tt act

te-komen

pros

vzt

naar-toe

me

vp 1■4nv ev

mij

tacheōs

bijw

vlug

2Tim 4:9

spoudason	elthein	pros	me	tacheōs
wg FE ttt act 2■ev	wo HO tt act	vzt	vp 1■4nv ev	bijw
beijver-je !	te-komen	naar-toe	mij	vlug

2Tim 4:9

Een zelfde betekenis in 2 Timotheüs 4: 9, waarin Paulus schrijft: 'beijver je te komen'.

spoudason	elthein	pros	me	tacheōs
wg FE ttt act 2■ev	wo HO tt act	vzt	vp 1■4nv ev	bijw
beijver-je !	te-komen	naar-toe	mij	vlug

2Tim 4:9

Een zelfde betekenis in 2 Timotheüs 4: 9, waarin Paulus schrijft: 'beijver je te komen'.

Waarnaartoe? In de richting van ('pros'), als bestemming : 'mij' (functie 4).

spoudason	elthein	pros	me	tacheōs
wg FE ttt act 2■ev	wo HO tt act	vzt	vp 1■4nv ev	bijw
beijver-je !	te-komen	naar-toe	mij	vlug

2Tim 4:9

Een zelfde betekenis in 2 Timotheüs 4: 9, waarin Paulus schrijft: 'beijver je te komen'.

Waarnaartoe? In de richting van ('pros'), als bestemming : 'mij' (functie 4).

'pros' is een *beweging*.

kai	pōs	epestrepsate	pros	ton	theon	apo	tōn	eidōlōn
vgw	bijw bep	wa FE -- act 2■mv	vzt	l_■4nv ev m	zn ₂ ■4nv ev m	vzt	l_■2nv mv o	zn ₂ ■2nv mv o
en	hoe	jullie-omkeren	naar-toe	de	God	van-af	de	afgoden

1Thes 1:9

kai	pōs	epestrepsate	pros	ton	theon	apo	tōn	eidōlōn
vgw	bijw bep	wa FE -- act 2■mv	vzt	l_■4nv ev m	zn ₂ ■4nv ev m	vzt	l_■2nv mv o	zn ₂ ■2nv mv o
en	hoe	jullie-omkeren	naar-toe	de	God	van-af	de	afgoden

1Thes 1:9

In deze zin is 'jullie keren om' de eerste functie (handeling + onderwerp).

kai	pōs	epestrepsate	pros	ton	theon	apo	tōn	eidōlōn
vgw	bijw bep	wa FE -- act 2■mv	vzt	l_■4nv ev m	zn ₂ ■4nv ev m	vzt	l_■2nv mv o	zn ₂ ■2nv mv o
en	hoe	jullie-omkeren	naar-toe	de	God	van-af	de	afgoden

1Thes 1:9

In deze zin is 'jullie keren om' de eerste functie (handeling + onderwerp).

Waarnaartoe keren jullie je om? In de richting van ('pros'), als bestemming: 'de God'.

kai	pōs	epestrepsate	pros	ton	theon	apo	tōn	eidōlōn
vgw	bijw bep	wa FE -- act 2■mv	vzt	l_■4nv ev m	zn ₂ ■4nv ev m	vzt	l_■2nv mv o	zn ₂ ■2nv mv o
en	hoe	jullie-omkeren	naar-toe	de	God	van-af	de	afgoden

1Thes 1:9

In deze zin is 'jullie keren om' de eerste functie (handeling + onderwerp).

Waarnaartoe keren jullie je om? In de richting van ('pros'), als bestemming: 'de God'.

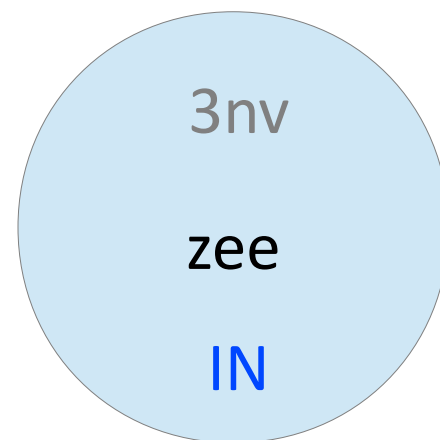
Let op dat 'pros' een *beweging* is.

Een ander kenmerkend voorzetsel van de vierde functie is 'eis' – **'tot-in'**.

Een ander kenmerkend voorzetsel van de vierde functie is 'eis' – '**tot-in**'.

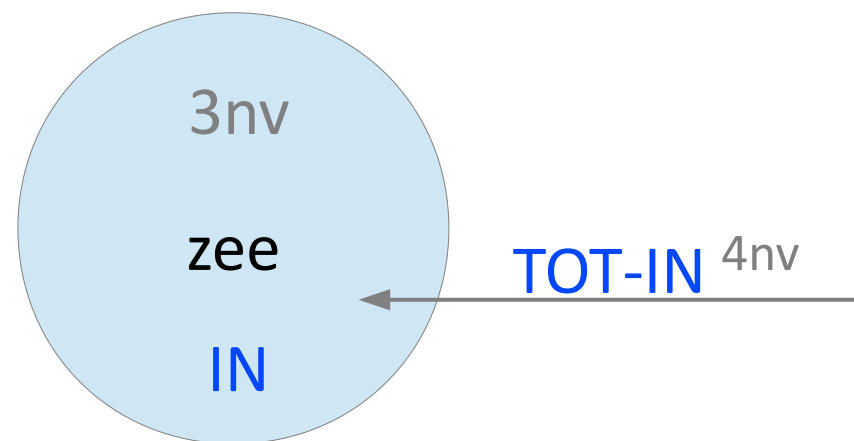
Het voorbeeld van de zee:

Een ander kenmerkend voorzetsel van de vierde functie is 'eis' – '**tot-in**'.

Het voorbeeld van de zee:

Wanneer ik 'tot in' de zee ga, is dat een *beweging* 'tot in' een ander domein.

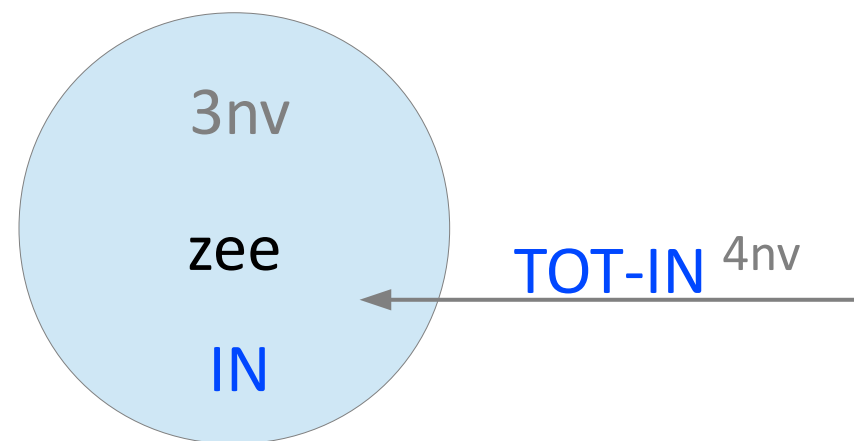

Een ander kenmerkend voorzetsel van de vierde functie is 'eis' – '**tot-in**'.

Het voorbeeld van de zee:

Wanneer ik 'tot in' de zee ga, is dat een *beweging* 'tot in' een ander domein.

Ik ga een grens over, ik ga van het ene domein (het strand) 'tot in' het andere domein (de zee).

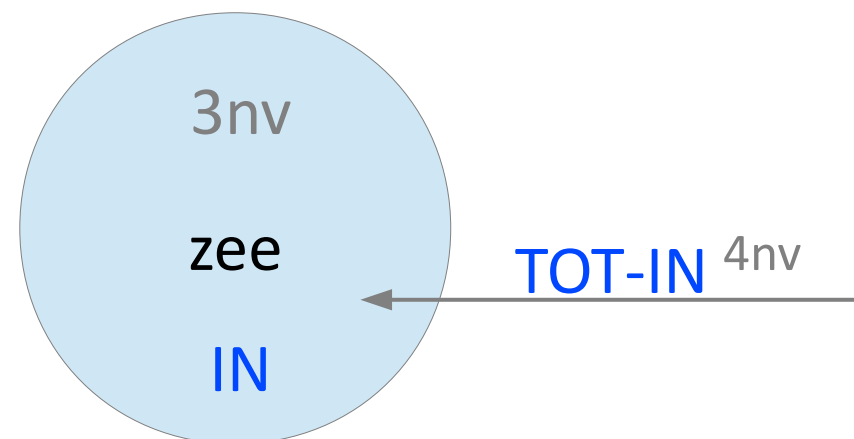
Een ander kenmerkend voorzetsel van de vierde functie is 'eis' – '**tot-in**'.

Het voorbeeld van de zee:

Wanneer ik 'tot in' de zee ga, is dat een *beweging* 'tot in' een ander domein.

Ik ga een grens over, ik ga van het ene domein (het strand) 'tot in' het andere domein (de zee).

De richting die ik ga (naar de zee) bereikt volkomen zijn doel, de eindbestemming.

kai euthus to pneuma auton ekballei eis tēn
vgw bijw l_1nv ev o zn_3_1nv ev o vp_4nv ev m wa HO tt act 3_ev vzt l_4nv ev v
en meteen de geest hem |drijft-uit tot-in de

erēmon

bn/zn_4nv ev v

wildernis

Mark 1:12

kai euthus to pneuma auton ekballei eis tēn
vgw bijw l_1nv ev o zn_3_1nv ev o vp_4nv ev m wa HO tt act 3_ev vzt l_4nv ev v
en meteen de geest hem |drijft-uit tot-in de

erēmon

bn/zn_4nv ev v

wildernis

Mark 1:12

De geest drijft hem niet 'naar' de wildernis, maar 'tot in' de wildernis.

kai euthus to pneuma auton ekballei eis tēn
vgw bijw l_1nv ev o zn_3_1nv ev o vp_4nv ev m wa HO tt act 3_ev vzt l_4nv ev v
en meteen de geest hem |drijft-uit tot-in de

erēmon

bn/zn_4nv ev v

wildernis

Mark 1:12

De geest drijft hem niet 'naar' de wildernis, maar 'tot in' de wildernis.

Er wordt een grens overschreden.

kai	euthus	to	pneuma	auton	ekballei	eis	tēn
vgw	bijw	l_■1nv ev o	zn ₃ ■1nv ev o	vp■4nv ev m	wa HO tt act 3■ev	vzt	l_■4nv ev v
en	meteen	de	geest	hem	ⁱdrijft-uit	tot-in	de

erēmon

bn/zn■4nv ev v

wildernis

Mark 1:12

De geest drijft hem niet 'naar' de wildernis, maar 'tot in' de wildernis.

Er wordt een grens overschreden.

Hij gaat over van het ene domein (niet-wildernis) naar het andere domein (wildernis).

kai	euthus	to	pneuma	auton	ekballei	eis	tēn
vgw	bijw	l_■1nv ev o	zn ₃ ■1nv ev o	vp■4nv ev m	wa HO tt act 3■ev	vzt	l_■4nv ev v
en	meteen	de	geest	hem	drijft-uit	tot-in	de

erēmon

bn/zn■4nv ev v

wildernis

Mark 1:12

De geest drijft hem niet 'naar' de wildernis, maar 'tot in' de wildernis.

Er wordt een grens overschreden.

Hij gaat over van het ene domein (niet-wildernis) naar het andere domein (wildernis).

Het doel wordt volkomen bereikt: hij bevindt zich in de wildernis.

kai	katebēsan	amphoterōi	eis	to	hudōr
vgw	wa FE vt act 3■mv	bn■1nv mv m vergr	vzt	l_■4nv ev o	zn ₃ ■4nv ev o
en	zij-daalden-af	beiden	tot-in	het	water

Hand 8:38

kai	katebēsan	amphoterōi	eis	to	hudōr
vgw	wa FE vt act 3■mv	bn■1nv mv m vergr	vzt	l_■4nv ev o	zn ₃ ■4nv ev o
en	zij-daalden-af	beiden	tot-in	het	water

Hand 8:38

Zij daalden beiden af 'tot in' het water.

kai	katebēsan	amphoterōi	eis	to	hudōr
vgw	wa FE vt act 3■mv	bn■1nv mv m vergr	vzt	l_■4nv ev o	zn ₃ ■4nv ev o
en	zij-daalden-af	beiden	tot-in	het	water

Hand 8:38

Zij daalden beiden af 'tot in' het water.

Zij gaan de grens over van het ene domein (de oever) tot in het andere domein (het water).

kai	katebēsan	amphoterōi	eis	to	hudōr
vgw	wa FE vt act 3■mv	bn■1nv mv m vergr	vzt	l_■4nv ev o	zn ₃ ■4nv ev o
en	zij-daalden-af	beiden	tot-in	het	water

Hand 8:38

Zij daalden beiden af 'tot in' het water.

Zij gaan de grens over van het ene domein (de oever) tot in het andere domein (het water).

Zij bereiken volkomen het doel: zij bevinden zich in het water.

<i>hoti</i>	<i>hosoi</i>	<i>ebaptisthēmen</i>	<i>eis</i>	<i>christon</i>	<i>iēsoun</i>
vgw	vc■1nv mv m	wa FE -- pas 1■mv	vzt	zn ₂ ■4nv ev m	zn■4nv ev m
dat	zovelen-als	wij-worden-gedoopt	tot-in	Christus	Jezus

Rom 6:3

<i>hoti</i>	<i>hosoi</i>	<i>ebaptisthēmen</i>	<i>eis</i>	<i>christon</i>	<i>iēsoun</i>
vgw	vc■1nv mv m	wa FE -- pas 1■mv	vzt	zn ₂ ■4nv ev m	zn■4nv ev m
dat	zovelen-als	wij-worden-gedoopt	tot-in	Christus	Jezus

Rom 6:3

Wij worden gedoopt 'tot in' Christus Jezus, wij gaan over van het ene domein (niet-Christus Jezus) tot in het andere domein (Christus Jezus).

<i>hoti</i>	<i>hosoi</i>	<i>ebaptisthēmen</i>	<i>eis</i>	<i>christon</i>	<i>iēsoun</i>
vgw	vc■1nv mv m	wa FE -- pas 1■mv	vzt	zn ₂ ■4nv ev m	zn■4nv ev m
dat	zovelen-als	wij-worden-gedoopt	tot-in	Christus	Jezus

Rom 6:3

Wij worden gedoopt 'tot in' Christus Jezus, wij gaan over van het ene domein (niet-Christus Jezus) tot in het andere domein (Christus Jezus).

Wij overschrijden een grens: wij bevinden ons nu in een ander domein.

<i>hoti</i>	<i>hosoi</i>	<i>ebaptisthēmen</i>	<i>eis</i>	<i>christon</i>	<i>iēsoun</i>
vgw	vc■1nv mv m	wa FE -- pas 1■mv	vzt	zn ₂ ■4nv ev m	zn■4nv ev m
dat	zovelen-als	wij-worden-gedoopt	tot-in	Christus	Jezus

Rom 6:3

Wij worden gedoopt 'tot in' Christus Jezus, wij gaan over van het ene domein (niet-Christus Jezus) tot in het andere domein (Christus Jezus).

Wij overschrijden een grens: wij bevinden ons nu in een ander domein.

'Christus Jezus' is een doel dat volkomen bereikt wordt.

Er zijn vijf mogelijke functies in een zin.

1 : onderwerp : wie of wat doet de handeling?

2 : waarvandaan : van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?

3 : plaats : waar is wie of wat?

4 : richting : waar naartoe gaat wie of wat?

5 : aanspreekvorm

ou	pas	ho	legōn	moi	kurie	kurie
bijw ontk <i>abs</i>	bn■1nv ev m	l_■1nv ev m	wd HO tt act■1nv ev m	vp 1■3nv ev	zn ₂ ■5nv ev m	zn ₂ ■5nv ev m
niet	elke	degene	zeggende	<i>tot-mij</i>	Heer !	Heer !

Mat 7:21

ou	pas	ho	legōn	moi	kurie	kurie
bijw ontk <i>abs</i>	bn ₁ nv ev m	l_ ₁ nv ev m	wd HO tt act ₁ nv ev m	vp 1 ₃ nv ev	zn ₂ ₅ nv ev m	zn ₂ ₅ nv ev m
niet	elke	degene	zeggende	tot-mij	Heer !	Heer !

Mat 7:21

'Heer! Heer!' is functie 5 : de aanspreekvorm.

ho *iēsous* *eipen* *exomologoumai* *soi* *pater* *kurie*
I_█1nv ev m zn_█1nv ev m wa FE vt act 3_█ev wa HO tt mid 1_█ev vp 2_█3nv ev zn_3_█5nv ev m zn_2_█5nv ev m
de *Jezus* *zei* *lik-juich-toe~* *jou* *Vader !* *Heer !*

tou *ouranou* *kai* *tēs* *gēs*
I_█2nv ev m zn_2_█2nv ev m vgw I_█2nv ev v zn_1_█2nv ev v
van-de *hemel* *en* *van-de* *aarde*

Mat 11:25

Overzicht van de functies in de zin:

- 1 : onderwerp : wie of wat doet de handeling?
- 2 : waarvandaan : van-wie of van-wat is iemand of iets afkomstig?
- 3 : plaats : waar is wie of wat?
- 4 : richting : waar naartoe gaat wie of wat?
- 5 : aanspreekvorm